

den röde

ARBEIDEREN

Nr. 8

1976 4. Årg. Organ for Kommunistisk Arbeiderforbund

Pris Kr.2

Nasjonal sjølbergning ingen garanti for lønnsarbeidernes daglige føde!

INTERVJU MED LANDARBEIDER

I løpet av de siste åra har hele spørsmålet om jordbrukets framtid i Norge kommet i forgrunnen som et spørsmål om den selveiende bondens framtid. Satt litt på spissen er det i ferd med å bli gangbar mynt at matforsyningen i verden nærmest er avhengig av opprettholdelsen av den lille privateiendom i jordbruket i Norge.

På denne måten forsøker småborgerskapet å dekke sine egne snevre og reaksjonære klasseinteresser bak et skinn av å representere hele menneskeheten. Her har bondene ikke minst hatt hjelp fra de "arbeider"partier som har gjort seg til talsmenn for småborgerskapets interesser. SV og AKP. Men også de mer rent borgerlige interessepartier - DNA og Høyre

- har i det siste lagt vekt på å late som om de forsvaret den lille privateiendommen i jordbruket, for på denne måten å konsolidere småborgerskapet som en reserve på borgerskapets side mot arbeiderklassen.

Til dette hører også en konsekvent neglisjering og fortielse av klasseforholdet mellom lønnsarbeid og kapital på landsbygda. For å tekkes små-

borgerskapet konsentrerer alle partier - fra Høyre og DNA til AKP og SV - seg fullstendig om de selveiende bondenes problemer. I den grad landarbeiderne, det hele tatt nevnes, er det som et problem - en lønnsutgiftspost - for selveierne, for deres arbeids-"givere".

Forts. side 6

Den polske arbeiderklassen reiser seg igjen

Den 25. juni gikk arbeidere i flere polske byer til militant kamp mot statsadministratorens siste "arbeidervennlige" framstøt, nemlig vedtaket om en drastisk prisøkning på konsumvarer. En prisøkning som for de forskjellige matvareslag skulle variere fra 30 til nesten 100%. I gjennomsnitt ville matvareprisene øke med ca. 60 %. Til sammenligning kan det

nevnes at den nominelle lønnsøkning for polske arbeidere over de siste 4 år har vært på 38%. I denne sammenheng kan vi dessuten slå fast at den polske inflasjonsrate er den høyeste i Øst-Europa. Den foreslåtte prisøkning på matvarer - det mest stabile element i arbeidernes daglige konsum - ville betydd et kraftig anslag mot og forverring av den polske arbeider-

klassens levevilkår.

Det er ikke første gang i den seinere tid at polske arbeidere går til spontan kamp for sine klasseinteresser. Polske arbeideroppstander har en ærerik historie fra de siste år. Vi husker alle november 1970, da revo-

Forts. side 5

Det gjærer i det sørlige afrika

Allerede i 1948 fikk Nasjonalistpartiet flertall i Sør-Afrika-republikkens nasjonalforsamling. Partiets talsmenn som besto av åpent erklærte nazi- og fascisttilhengere, inntok etterhvert de viktigste embetene i det borgerlige statsapparatet. Med det slagne Hitler-Tyskland som forbilde ble den allerede utbredte rasismen satt i system.

Nasjonalistpartiet har sin viktigste basis blant boeretterkommerne som utgjør 60% av den hvite befolkningen, i tillegg slutter også store grupper av de engelsktalende hvite opp om partiets politikk. Med dette solide hvite flertallet i ryggen har nasjonalistene således kunnet regjere Sør-Afrika som en relativt stabil rasistisk ett-partistat fram til i dag.

KUL kongressen: Landsomfattende organisasjon dannet Antikommunistisk strømning avvist

På Kommunistisk Universitetslags kongress i Oslo i begynnelsen av juli var det representanter fra alle de fire universitetsbyene, Oslo, Bergen, Trondheim og Tromsø. Kongressen var sammenkalt for det første for å danne en landsomfattende kommunistisk organisasjon for studenter og ansatte ved universiteter og høyskoler - for det andre for å avklare forholdet til Kommunistisk Arbeiderforbund og holdningen i et par viktige politiske spørsmål som det har stått strid om innen KUL, spørsmålet om dagens Sovjet og spørsmålet om Kinas utenrikspolitikk.

Allerede i debatten om forholdet til Kommunistisk Arbeiderforbund avtegnet det seg en klar motsetning mellom et kommunistisk orientert flertall og et mindretall som sto på en helhetlig anti-kommunistisk linje.

Mindretallet benektet nødvendigheten av å bygge ett kommunistisk sentrum, betegnet bl.a. også AKP som en kommunistisk gruppe, og ville følge i stedet for å styrke tilknyttingen til K.A., gjøre den løsere. I tråd med dette kunne mindretallet også tenke seg eksistensen av flere kommunistiske partier under proletariats diktatur! Retninger innen dette mindretallet har tidligere propagandert "proletær" enhetsfront med partier som SV. Disse synspunktene som helhet bunner tydeligvis i en manglende anerkjennelse av at arbeiderklassen har helt bestemte enhetlige klasseinteresser som det gjelder å etablere ett kommunistisk fortrøppsparti for å uttrykke, på tvers av småborgerlige og borgerlige strømninger i arbeiderbevegelsen. Det samme grunnsynet

Forts. side 6

Et lite felt
klipt bort i
vårt eksemplar.
Overskrifta
skal være "Det
gjærer ..."

Øærer i det sørlige Afrika

Republikken har 25 millioner innbyggere hvorav 18 millioner (70%) er afrikanere, 4 millioner (18%) hvite, 2,3 millioner (9%) av blandet rase og ca. 700 000 asiater (3%).

Bare hvite har stemmerett. Apartheidpolitikken i Sør-Afrika er basert på det såkalte "homelands" eller bantustanssystemet. Det eksisterer 8 slike "homelands" eller reservater, og hver av disse representerer forskjellige stammer. Alle afrikanere blir registrert som tilhørende en av disse (ofte også vilkårlig). De svarte er således bundet til bestemte "homelands" ut fra stammetilhørighet. Tilsammen utgjør alle reservatområdene ca. 13% av den dårligste jorda. Her finnes ingen av de naturressursene som gjør Sør-Afrika til et av verdens rikeste land. Gruver, fabrikker og plantaser ligger i hovedsak i de resterende 87% av landet; et område som Vorster betegner som "de hvites eget land".

Republikken har en utviklet kapitalisme hvor i tillegg til den nasjonale kapitalen en rekke utenlandske imperialistmakter har store økonomiske interesser (bl.a. USA, Vest-Tyskland, Frankrike, England og Japan. Også Norge øker stadig både eksporten til og importen fra landet).

Den kapitalistiske økonomien har skapt et stort afrikansk proletariat.

Vanlige arbeidsbetingelser er det såkalte kontraktssystemet. Alt etter kapitalens behov blir afrikanere tvangsflyttet dit det er behov for dem. I kontrakttida lever de svarte arbeiderne adskilt fra familien i egne arbeidsleire eller slumområder rundt de store industri industrisentrene. (I disse konsentrasjonsleiraktige mannssamfunnene selger myndighetene billig øl og brennevin samt stiller prostituerte til rådighet for å hindre at systemet eksploderer)

Afrikaneren er således fremmedarbeider i eget land, men verre stilt: han er rykket opp med rota og blir i tillegg stadig tvangsflyttet. Den ekstreme utbyttingen gir seg utslag i et lønnsnivå som ligger under selv det republikkens talsmenn angir som eksistensminimum. I følge Financial Mail var gjennomsnittslønna for hvite i 1973 1155 kr., for svarte 66 kr. pr. måned. Den gjennomsnittlige levealder for afrikanerne ligger da også i underkant av 40 år.

Det finnes et uoverskuelig antall lover som regulerer de svartes handlefrihet på alle livets områder. De mest forhatte er passlovene. Alle afrikanere må døgnet rundt bære pass med navn, adresse og stammetilhørighet. I passet noteres regelmessig om skatter, avgifter osv. som er betalt i tide.

Videre må de stemples hos arbeidskjøperen hver måned. Hundretusener blir hvert år arrestert fordi boka ikke er i orden eller fordi de oppholder seg ulovlig i området.

Passlovene var foranledningen til landsomfattende demonstrasjoner i 1960 som resulterte i den berømte Sharpevillemassakren. Ubevæpnede demonstranter ble uten varsel skutt ned i en forstad til Johannesburg, og 69 ble drept og 186 såret. Denne hendelsen ble for mange opposisjonelle et farvel til pasifismen, og politistatens klappjakt på politiske ledere i den etterfølgende tida gjorde henrettelser, tortur og forvisning til dag-

lige foreteelser. I tillegg ble en rekke nye lover vedtatt for ytterligere å kneble den svarte opposisjonen. Men selv under disse forholdene presset det seg fram en streikebølge i begynnelsen av 70-åra. Med krav om høyere lønn gikk arbeiderne til streik i en rekke fabrikker (bl.a. i bilindustrien), i havneanlegg og på plantaser. I sommer har imidlertid de største urolighetene siden Sharpevillemassakren funnet sted.

Den umiddelbare foranledning var tvungen undervisning for den afrikanske befolkning på språket afrikaan (hollandsk). Med dette var bare gnisten som antente kruttønna sprunget. Det har eksplodert i svarte slumområder over hele landet. Tusenvis av skoleelever, studenter (også hvite) og arbeidere har demonstrert. Skoler, fabrikker og offentlige bygninger ble satt i brann og viktige ferdssårer blokkert. Samtidig pågår det flere streiker (bl.a. ved bilfabrikken Chrysler). Opprøret, som nå har pågått i nærmere to måneder, er blitt møtt med den samme nedslaktning og etterfølgende massearrestasjoner som det i Sharpeville i 1960.

Det eksisterer en rekke anti-apartheid-organisasjoner i republikken, hvorav flere vil fjerne rasismen, men beholde kapitalismen. Blant de største og viktigste bevegelsene er imidlertid de svarte nasjonalistbevegelsene ANC (African National Congress) og PAC (Pan African Congress). En del av ANC's medlemmer har hatt forankring i Sør-Afrikas kommunistparti - et revisjonistparti dominert av hvite middelklasseintellektuelle. Fram til 1960 var ANC preget av pasifisme, inntil Sharpeville knuste denne illusjonen. I dag pågår det harde fraksjonskamper innen ANC. PAC ble stiftet i midten av 50-åra og var blant annet aktiv i kampen mot passlovene. Den Pan-Afrikanske kongressen som er kinaorientert, har programfestet væpnet revolusjon og sosialisme.

IMPERIALISME OG KRISE

Sør-Afrika er kriserammet ikke bare p.g.a. de indre urolighetene. Denne aggressive militærmakten er et utviklet kapitalistisk land som har hele det sørlige Afrika helt opp til Tanzania og Zaire som sin interessesfære. Overakkumulasjon som kapitalismens allmenne krisetegn skaper også for republikkens vedkommende et stadig behov for å ekspandere gjennom eksport av overskuddskapital samt sikring av nye markeder. Afrika er det kontinent der Sør-Afrika lettest kan konkurrere med andre imperialistmakter. I dag opplever republikken den hardeste økonomiske krisa i landets 90 årige historie, bl.a. for gullproduksjonen som er rygggraden i landets økonomi. Gullprisene har falt til den laveste kurs siden 1973. Det samme gjelder gullmineaksjer, og hver gang gullprisen synker med 10 dollars pr. ounce, mister landet over 1 milliard kroner i utenlandsk valuta. En devaluering på 17,9% i 1975, den største i landets historie, vil trolig bli fulgt av en ny. Samtidig har landet en årlig inflasjonsrate på ca. 20%. De siste års streiker for høyere lønn har derfor stadig avlet nye, da lønnsforhøyelsene overstiges av prisoppgangen. I tillegg er det varslet streik blant 100 000 svarte og 10 000 hvite kullgruvearbeidere med krav om høyere lønn og 5-dagers uke.

Også arbeidsløsheten øker stadig. Det offisielle tall er 2 millioner. Tallet er sannsynligvis i virkelig heten langt høyere. For å demme opp for krisa har Sør-Afrika gått til importrestriksjoner for å sikre den nasjonale kapitalen og har dermed satt seg ut over forbudet mot importkontroll som gjelder innen GATT (Den allminnelige avtale for toll og handel) som landet er medlem av. Disse krisesyntomene innebærer en skjerpet kamp imperialismaktene innbyrdes. Det betyr økt konkurranse om råstoffer, arbeidskraft og markeder og for arbeiderklassen økt utbytting og undertrykking. Samtidig skaper den samme prosessen grunnlaget for et oppsving i de revolusjonære frigjøringsbevegelsene.

Denne utviklingen har lenge vært forutsett og forsøkt unngått bl.a. av den reformvennlige og liberalkonservative opposisjonen innen nasjonalforsamlinga. Også sør-afrikanske kapitalister som f.eks. gullmagnaten Oppenheimer, har tatt til orde for en mer anstendig og menneskevennlig kapitalisme som ikke er belastet med åpenlys utbytting og voldsbruk. Den rasistiske kapitalismen slår i dag tilbake på systemet selv. I tillegg til å gjøre den sør-afrikanske økonomien stadig mer tungrodd avler den også stadig faren for nye opprør.

DETENTE-TAKTIKKEN

I april 1974 ble fascistregimet i Portugal styrtet. Frigjøringsbevegelsene i Mozambique og Guinea-Bissau seiret. I Angola var det samme i ferd med å skje. Motstandsbevegelsene i Zimbabwe (Rhodesia) og Namibia trappet opp sin offensiv. Sør-Afrika som bastion for den vestlige imperialismen var alvorlig truet. For å undergrave frigjøringskampene i de omkringliggende landene, forhindre en direkte militær konfrontasjon med geriljaen og dermed unngå at kampen spredte seg til republikken, lanserte Kissinger/Vorster den såkalte detente-planen. Den gikk ut på å etablere fredelige forbindelser med nabostatene Botswana, Mozambique, Tanzania og Zambia. Videre ble det gitt løfter om overgang til svart flertallsstyre i Zimbabwe og Namibia samt liberalisering av apartheidpolitikken i selve republikken. Men detentepolitikken er blitt en regulær fiasko.

I Zimbabwe, som er et regime som opprettholdes militært av Sør-Afrika, ble det etter initiativ fra Kissinger/Vorster etablert forhandlinger mellom Smith og den kjøpte svarte overløperen Joshua Nkomo for å gi skinn av at afrikanerne var motpart i forhandlingene. Men forsøkene på å presse fram en nykolonial løsning, dvs. å få etablert et pro-vestlig og samarbeidsvillig svart flertallsstyre har ikke lyktes. Det finnes en rekke forskjellige frigjøringsbevegelser i landet (ZANU, ZAPU, ANC og FROLIZI). Flere av disse opererer fra baser i Mozambique og inntil nylig også i Zambia (Zambia var en av de viktigste basene for geriljabevegelsene inntil Kaunda fra å støtte disse nå driver regulær klappjakt på de samme). Forhandlingene om en mer menneskevennlig kapitalisme uten rasisme i Zimbabwe har i stedet skjerpet motsetningene og Smiths forfølgelse av svarte opposisjonelle rammer først og fremst medlemmer av ZANU (Zimbabwe African National Union).

NAMIBIA

Konflikten i det sørlige Afrika

kan heller ikke ses isolert fra forholdene i Namibia. Namibia (tidligere Sør-Vestafrika) var opprinnelig en tysk koloni og ble underlagt Sør-Afrikas administrasjon ved en beslutning i det daværende Folkeforbundet i 1920. Mandatet gikk ut på at Namibia, fra å være et protektorat som skulle styres til beste for befolkningen, skulle ledes mot uavhengighet. Landet har imidlertid siden 1920 vært okkupert av Sør-Afrika og underlagt en apartheidpolitikk som overgår selv den i republikken. Namibia er et ressursrikt land med diamanter, gull, uran, malgan, bly, sink og andre mineraler. En rekke flernasjonale selskaper er etablert i landet og foruten Sør-afrikanske interesser er amerikanske, vesttyske, engelske, franske og canadiske representert. Spesielt USA har store investeringer i gruvedrift og fiskerier (Del Monte). Et gigantisk uranprosjekt der Sør-Afrika, USA, Frankrike og England er involvert, er under reising. Produksjonen i Namibia er basert på det samme bantustan-systemet som i selve republikken. De afrikanske familiene er tvangsplassert i forskjellige reservater etter stammemessige skillelinjer. Mennene er underlagt kontraktarbeidersystemet og lever adskilt fra familiene i egne arbeidsleire i de industrialiserte områdene. Utbyttingen er enda hardere enn i Sør-Afrika. Lønnsnivået for de svarte ligger på halvparten av det som offisielt anses som eksistensminimum, og den voldelige undertrykkingen med tortur og henrettelser er en del av dagens orden.

SWAPO (South-West African Peoples Organization) er den viktigste geriljaorganisasjonen i landet med oppslutning fra et flertall av afrikanerne. SWAPO ble dannet rundt 1960. På samme tid ble det arrangert omfattende demonstrasjoner mot tvangsflytting. Konfrontasjonen med det sør-afrikanske politiet endte på samme måte som Sharpevillemassakren. Også SWAPO var splittet i synet på voldsbruk, men fra midten av 60-åra startet organisasjonen regulær geriljakrig overfor de sør-afrikanske troppene (i dag ca. 20 000) som er plassert i landet. (Fraksjonsstrid har også preget SWAPO, det eksisterer også i dag en "moderat" fløy innen organisasjonen) Støttet av "stammepoliti", dvs. svarte overløpere, ble jakten på svarte opposisjonelle intensivert. Trass i dette presset det seg også i Namibia i begynnelsen av 70-åra fram en streikebølge rettet mot det forhatte kontraktarbeidersystemet.

På bakgrunn av disse forhold blir nå detentepolitikken forsøkt gjennomført i Namibia og Sør-Afrikarepublikken. Planen går for begge land ut på å skille ut reservatene som egne svarte stater for dermed å sikre Sør-Afrika fortsatt kontroll over de resterende ressursrike områdene. Dette vil være fullbyrdelsen av apartheidpolitikken.

I Namibia pågår Winhoek-forhandlingene mellom Vorster og håndplukkede reaksjonære stammehøvdingene om en oppdeling av landet. (SWAPO har boikottet disse) I Sør-Afrikarepublikken er det samme i ferd med å skje. Etter planen skal det første reservatet Transkei få "selvstendighet" i oktober i år. I den forbindelse uttalte Vorster: "Representanter for de åtte nasjoner (reservater) skal styre sine land og jeg skal styre mitt. - De svarte skal komme fra sine uavhengige land og få arbeid i Sør-Afrika."

Med Sør-Afrikas invasjon og nederlag i Angola, med nedslaktningen av de svarte demonstrantene i republikken den siste tida har detentemyten om den fredelige forhandlingsvei fått det endelige nådestøt og er avslørt som det den er: imperialismens forsøk på å befestе sine

Forts. side 4

den røde ARBEIDEREN

Organ for Kommunistisk Arbeiderforbund
Postboks 2863-Kampen, Oslo 5
Postgiro: 2068427

Trykk: Eget Kontor-offset.

Redaksjon:

Einar Berg
Harald Berntsen
Line Dedichen
Kjell Hovden
Eyvind Viken
Øyvind Horverak

Redaktør: Eyvind Viken.

ABONNEMENTSPRIS:

den røde Arbeideren pr. år - kr.20.-
Røde Fane pr. år - kr.28.-
Pengene kan betales på postgiro 20 68 427
Merk talongen -A- for avisen og -RF- for
Røde Fane

STØTTEABONNEMENT:

den røde Arbeideren - kr. 30.- pr. år
Røde Fane kr. 38.- pr. år

SOSIALDEMOKRATIET I VEKST

I motsetning til broderpartiene i de andre nordiske land er sosialdemokratiet, representert ved DNA, på vei framover igjen i Norge. Dette må vurderes nærmere.

Helt siden 30-åra har DNA vært det klart dominerende politiske parti i Norge. Bare med korte avbrudd har partiet sittet med regjeringsmakten, delvis som mindretallsregjering, men også i perioder med absolutt flertall bak seg i Stortinget. I 60-åra begynte Arbeiderpartiets velgerskare å minske, noe som delvis skyldtes SFs inntreden på den politiske arena, delvis at den herskare av partitilhengere med forankring i den tro at DNA var redningen fra 30-åras depresjonstid, av naturlige årsaker etter hvert forsvant.

Foran og under EF-debatten beveget partiet seg igjen oppover på Gallupbarometeret, det var en tid endog oppe i over 50%. Tradisjonelt hadde partiets medlemmer og velgermasse vært usedvanlig lojale overfor partiet. Håkon Lie og hans drabanter hadde en sikker jånd om den sentrale og lokale partiapparatet og om LO. Ethvert vink fra Youngstorget ble fulgt til punkt og prikke. Det var i vissheten om denne partilojaliteten at Trygve Brattelie før EF-avstemningen stilte sitt ultimatum: "Hvis ikke det blir flertall for EF-tilslutning, er landet uten en arbeiderregjering." Resultatet kjenner vi, Brattelie måtte gå, partilojaliteten hadde fått en alvorlig knekk. Signalene fra Youngstorget hadde ikke virket etter sin hensikt.

Under Korvaldperioden og seinere under Brattelie-perioden raste DNA nedover på gallupen og var tilslutt nede på et nivå som en måtte helt tilbake til 20-åra for å finne maken til.

Det var åpenbart at noe måtte gjøres. Trygve Brattelie måtte gå av som statsminister og partiformann og personstriden mellom partiets to kronprinser ble løst ved at Oddvar Nordlie overtok statsministertaburetten og ble den dynamiske, jomale, ungdommelige statsminister og Reiulf Steen en ditto partiformann. Sta'sråder av eldre årgang ble skiftet ut med yngre. Fra Den Nationale Scene i Bergen hentet man Halvard Bakke. Denne meget ungdommelige EF- og NATO-motstander ble handelsminister, og skulle være det absolutte bevis på at DNA hadde foretatt en ansiktsløfting. Det må sies at ombyldingen lyktes. En god del av velgermassen som etter hvert hadde oppdaget at SV ikke var noe alternativ til DNA, vendte tilbake til faderhuset. I ly av sitt navn og i skinn av å være et sosialistisk parti, og under foregivende av å føre en mer sosialistisk og radikal politikk kan Nordli/Steen hove inn stemmer også fra ungdommen, som var Brattelies store problem. Oppmuntret av denne framgangen gjøres det nye framstøt innen LO. Fagapparatet skal mer enn tidligere støtte partiet økonomisk og fagtiltitsmenn skal frigjøres fra sitt arbeid for at de med full kraft skal drive partiarbeid med sikte på valget 1977. LO på sin side aksjonerer i tilbakeleggende saker, eksempelvis

Krysset-konflikten, for å gi inntrykk av å være en kamporganisasjon, mens det sterkere enn noensinne søker å svekke arbeidernes kamp ved å kjøre kraftig ut mot ulovlige streiker.

Innebærer så DNA anno 1976 noe nytt? Svaret må bli nei.

Med sitt statsintegrerte LO-apparat og med økende tiltak mot fullstendig korporativisme er sosialdemokratiet fortsatt et meget velegnet - det mest velegnede - redskap i borger-skapets statspolitikk i vår imperialistiske epoke. Når f. eks. Halvard

Bakke på Unctad-konferansen inntar en selvstendig og tilsynelatende radikal holdning i forhold til bl.a. USA-imperialismen, er det ikke uttrykk for annet enn borgerskapets styrkede stilling i Norge i og med olje-industrien, samt det derav følgende behov for markeder for en omfattende kapital-eksport i den 3. verden.

Kommunistenes strategiske oppgave er å lede arbeiderklassen i knusningen av borgerstaten. Til denne oppgaven hører fortsatt nedkjempelsen av sosialdemokratiet som selve bærer av den borgerlige stat i vår epoke.

„KOMMUNISME" I ITALIA?

Det fins kanskje ennå noen enfoldige som tror at kapitalismen og det italienske borgerskapet har vært truet av muligheten for at revisjonistene i det italienske "kommunist"partiet (PCI) skulle bli regjeringsparti.

Vi tror det ikke. Og de mange italienske industrikapitalistene som i en årrekke har støttet PCI økonomisk, har ikke trodd det på lenge. Det de ganske riktig har rechnet med, er at et PCI i regjeringsposisjon - med sin innflytelse i arbeiderklassen - vil kunne skape en helt annen "ro" på arbeids plassen enn de tradisjonelle borgerlige regjeringer.

I så måte er det ganske naturlig at Reiulf Steen føler et sterkt slektskap med Berlinguer. En vesentlig grunn til at det sosialdemokratiske partiet i Italia er en ubetydelig faktor, er at i dette landet ivaretar PCI fullt ut sosialdemokratiets klassesamarbeidsfunksjoner.

Men hvorfor har Kissinger og USA-imperialismen da vært så negative til PCI i regjeringsposisjon?

Grunnen er en helt annen enn frykten for sosialisme. Den ligger i at et PCI-styrt Italia ville bety en langt mer selvstendig italiensk kapitalisme og politikk, dvs. ytterligere en styrking av EEC på bekostning av USA-imperialismen i Europa. Ikke nok med det. En revisjonistisk regjering i et så betydelig land som Italia, og i neste

omgang kanskje i Frankrike, ville være en alvorlig trussel mot status quo ikke bare i Vest-Europa, men også i Øst-Europa. PCI representerer ikke bare en mer selvstendig politikk overfor USA, men også overfor Sovjet-imperialismen. Et revisjoniststyrt Italia ville representere en utstrakt hånd til likesinnede krefter i Øst-Europa, som ønsker å rive seg løs fra den sovjetiske dominansen.

Derfor er det ikke bare Kissinger & co som har sett med ublide øyne på muligheten av et PCI-styrt Italia, men kanskje enda mer de nye tsarene i Kreml. Det er supermaktssdominansen som helhet som er truet av situasjonen i dagens Italia.

Det er på denne bakgrunn den mest konsekvente og aggressive representanten for en stadig mer selvstendig vest-europeisk - og særlig vest-tysk - imperialism, Franz Josef Strauss, fanatisk anti-kommunist i sitt hjemland, fant det høyst upassende og som utilbørlig innblanding i Italias "indre" forhold av Helmut Schmidt å true med stans i den økonomiske hjelpen til Italia ved regjeringssinntrøden av PCI.

Dermed pekte Strauss indirekte på den virkelige karakteren av den "kommunistiske" trusselen i Italia. For den kaldt bereknende imperialisten Strauss er PCI en alliert mot den amerikanske og sovjetiske imperialismens dominans i Europa.

Årets sommerleir

KAs sommerleir ble avviklet på Tromøya i annen uke av juli. Til drøfting sto bl.a. den økonomiske krisa og de økonomiske tendensene framover, sosialdemokratiets utvikling fra forrige århundre til i dag, og den kommunistiske bevegelsens nære framtidsoppgaver.

Det var en positiv erfaring at sommerleirene i en forstand har vokst i "anseelse" hos medlemmer og sympatisører, noe som tydelig viste seg i at hovedinnledningene i år var særs grundig forberedt og tilsvarende godt

framført. Spesielt er det grunn til å framheve Øyvind Horveraks nitidige oversikt over den økonomiske krisas årsaker og utviklingstendenser. Her ble det ikke bare utarbeidet en skisse av den politiske situasjon kommunistene etter all sannsynlighet vil stå overfor i den nærmeste framtid, det ble samtidig vist hvordan evnen til, på et teoretisk-økonomisk grunnlag, å forutsi slike situasjoner, representerer et vannskille mellom kommunistene og andre organisasjoner på "venstre-sida". I denne forbindelse

TEORETISK TIDSSKRIFT FOR
KOMMUNISTISK ARBEIDERFORBUND
Postboks 2863 Kampen Oslo 5

var det spesielt positivt at en i en egen innledning fikk konkretisert kommunistenes politiske linje i klassekampen i tida framover. Men det må også nevnes at Horveraks ikke bare lyktes i å gi et bilde av sammenhengen mellom kommunistenes teori og deres praksis. Gjennom kritikk og klar framstilling av de viktigste alternativene til marxismens kriseteori (nemlig disproporsjonalitets- og underkonsumsjonsteori), viste han også den indre enhet mellom reformistenes ideologi og deres handlinger.

Stein Hoftvedt viet sosialdemokratiet en innledning som nøye tok for seg særlig DNAs historie, og som for øvrig rettet søkelyset mot forholdet mellom den klassiske reformismen og dagens sosialfascisme - De forskjellige diskussionsgruppene som tok for seg dette siste emnet, hellet i retning av å vurdere DNAs sosialfascisme bare som en logisk videreføring av dets reformisme. Den betydning som dette tilsynelatende abstrakte spørsmål - uansett konklusjon - har for vår politikk overfor det reformistiske SV, ble understreket.

Leiren ble som nevnt avsluttet med et Hva må gjøres?-punkt. Man tok her bl.a. opp det behov som finnes for å utvikle bevegelsens kadre videre fra dagens allmenne teoretiske nivå til å kunne møte de teoretiske og praktiske utfordringer som ble demonstrert i Horveraks innlegg; evnen til analytisk å kunne tolke en gitt situasjon og forutsi den neste, samt til å forstå nødvendigheten av en fleksibel og tilpassningsdyktig kommunistisk politikk fra situasjon til situasjon. (Også i så måte fikk en en god demonstrasjon på leiren, nemlig i form av et hovedinnlegg av Kjell Hovden om faglig politikk.) Arbeidet med en klasseanalyse av dagens norske samfunn (som foregår i KAs regi) ble sett på som et felt som kunne ta imot en god del av den utfordring som her er skissert.

De negative erfaringene er like klare som de positive. Det nytter lite når det ikke på forhånd er drevet god nok agitasjon om leirens viktighet blant sympatisører og medlemmer. Mobiliseringen til leiren var i år elendig, og deltakelsen like dårlig. Her gjenstår mye arbeid på det organisatoriske plan.

posisjoner på et kontinent der frigjøringsbevegelsene er på fram-marsj.

NATO

I Afrika er styrkeforholdet mellom de forskjellige imperialist-maktene de siste åra blitt forryk- ket. USA har mistet fotfeste i en rekke land, Sovjet har vunnet nye. De ni EEC-landene har på bekostning av USA gjennom Loméavtalen med de 46 uland (hvorav flere ligger i Afrika) sikret seg tilgang på råstofi

Foreløpig har EEC og USA hatt sammenfallende militærstrategiske interesser av å sikre Sør-Afrika som base for den vestlige imperialismen. Formelt er ikke Sør-Afrika medlem av NATO, i praksis er landet et ner- vesenter i Natoforsvaret, et forhold som stadig blir benektet av vest- maktene. USA leverer "sivile" Her- cules-fly som ble brukt til å tran- sportere sør-afrikanske tropper til Angola. (Natovåpen ble også brukt av portugiserne mot frigjøringsbevege- sene i Mozambique og Guinea-Bissau) England, som har forbud mot våpeneksport til rasistregimet, selger f.eks. jagerfly av typen Im- pala Mk 2, dessuten produserer bri- tene enheter som inngår i det avan- serte Sør-afrikanske overvåkings- systemet Advokaat. Republikken bru- ker også NATO's klassifiseringslis- ter for bestilling av både våpen og reservedeler til Advokaat. Dette ra- darsystemet kan registrere alle skip som beveger seg mellom Cape Town, Nord-Amerika, Sør-Amerika, Sydpolen og India. Nylig er det blitt under- tegnet en kontrakt mellom Frankrike og Sør-Afrika om bygging av to kjernekraftverk i Koeberg nær Cape Town. Dette betyr at landet innen få år kan framstille kjerne- fysiske våpen. I tillegg har landet et moderne forsvar på 50 000 mann foruten 75 000 paramilitære styrker. Det gjører i hele det sørlige Afrika og historien har vist at trass i at imperialismen er rustet til tennene i form av gigantiske militærmaski- ner, vil geriljabevegelsene kunne vinne fram. Det samme er tilfellet i både Zimbabwe, Namibia og Sør- Afrika.

TM

Å dømme etter møteannonsene i Fri- heten har NKP store problemer med å samle folk til møter. Partiet er blitt ytterligere redusert ved at store deler av medlemstokken har gått over til SV, i Selbu f. eks. har partiet bare 2 med- lemmer igjen etter at et førti talls med lemmer har gått ut.

At partiet er lite betyr ikke at mot- setningene blir færre. Tvertimot, - de blomstrer som aldri før. For ledelsen blir det påkrevet å finne metoder for å få folk fram til møtene.

Såvidt vi kan se av Friheten er det to virkemidler som er tatt i bruk. Det ene er "god og rimelig kaffe" som det heter i en møteannonse fra fylkesstyret i Oslo og Akershus. I en annen annonse fra samme fylkesstyre er reklamen for kaffen ytterligere forsterket. Der heter det: "Våre priser på kaffe og litt å bite i er særdeles fordelaktige." Visste en ikke bedre kunne en tro at NKP sto for Norske Kaffeprodusenters Forbund med "særdeles fordelaktige

LIBANON - den nasjonale linjens fallitt

Avisene har vist påfallende lit- ten interesse for konflikten i Libanon i sommer. Har den borgerlige pressa kommentert krigen, så er det blitt gjort i vendinger som karak- teriserer utviklingen som menings- løs og tragisk. Nå er det naturlig- vis ikke tilfeldig at en tyr til slike sentimentale fraser. Så len- ge palestinerne av de samme avisene verken er blitt tilkjent nasjonale eller menneskelige "rettigheter", må selvsagt også palestinerens kamp fortone seg som kaotisk og menings- løs. For oss derimot står denne ordbruken og den manglende interes- sen for konflikten som et forsøk på å skjule at utviklingen i det siste på det kraftigste motsier den øn- skede forestilling om en arabisk- israelsk konflikt som den grunn- leggende i Midt-Østen. Hvorfor det nettopp måtte bli den aktuelle kri- sen i Libanon som blottstiller de egentlige motsetningene i området, skal vi se litt nærmere på.

Libanon er ikke Jordam. Når det lyktes kong Hussein i 1970-71 å til- føye palestinerne et knusende ne- derlag, så henger det nøyte sammen med at PLO ikke i sterk nok grad greidde å etablere et samarbeid med progressive krefter i Jordan. Eller rettere: Disse lokale kreftene var - på grunn av tilbakeliggende sosiale og økonomiske forhold i lan- det - nødvendigvis så svake at det var heller enkelt for Hussein å spille på nasjonale motsetninger og

tilbud" til NKPs medlemmer. Men spøk til side, annonsene avslører hvil- ke problemer NKP-ledelsen har for å samle medlemmene sine.

Det andre virkemidlet er "maoismen" som det heter. Maoismen skal bli det felles multiplum man forsøksvis skal samle medlemmene om. i det fåfengte håp at alle andre motsetninger kan skyves under teppet. Parolen om å bekjempe maoismen er gått ut, og merverdige resultater åpenbarer seg i leserspaltene.

Vi kan ikke nekte oss fornøyelsen av å sitere fra et innlegg av Åge Fjeld - i Friheten nr. 14 1976. Her heter det: "Sosialdemokratisme, maoisme og venstresosialisme er bevegelser som storborgerskapet ikke frykter. Fordi de aldri har klart å frata kapitalen dens maktposisjoner."

At Åge Fjeld setter likhetstegn mel- lom sosialdemokrati, anarkisme og maoisme, vidner om en sterk tilbake- liggelsen i politisk analyse. Åge Fjeld sier: "Maoismen har aldri fratatt kapitalen dens maktposisjoner." Det står naturligvis Åge Fjeld fritt å be- trakke maoismen som sin hovedmot- stander, men for å bekjempe en ho- vedmotstander så må man kjenne ham, sette seg inn i hva han står for. Det har tydeligvis ikke Åge Fjeld gjort. Enda verre er det når han helt forkaster konkrete historiske og geo- grafiske kjensgjerninger. Alle - utenom Åge Fjeld - vet at det finnes et land som heter Kina med 800 mill innbyggere, og at dette landet i 1949 gjorde slutt på kapitalismen og opp- rettet proletarietets diktatur. Dette skjedde etter langvarige kamper under ledelse av en mann som heter Mao Tse-tung. Vi iler med å bringe disse informasjoner til Åge Fjeld for om mulig å bidra til en høyning av hans historiske og geografiske kunnskaps- nivå.

For dette er konkrete kjensgjær- ninger. Og for å sitere Lenin: "Kjensgjerninger er en usedvanlig hardnakket ting."

OBS.

dermed splitte en begynnende allianse mellom undertrykte jorda- nere og undertrykte palestinere.

Situasjonen i Libanon er en an- nen. Inntil nylig var Libanon et "blomstrende" sentrum for bank- og forretningstransaksjoner, for transithandel og for turisme. Den økonomiske liberalisme i sin mest ekstreme form dominerte fullstend- igit i Beirut og distriktene rundt. Imperialismen og de arabiske regimene var interessert i å oppret- holde Libanon som en "nøytral" en- klave i området, som på overflaten tillot visse borgerlig-demokratiske friheter (pressefrihet o.l.), så handelsfriheten kunne skjøttes. Samtidig blei arbeiderklassen utsatt for brutal undertrykking. Gjennom anti-faglig lovgivning kunne regjer- ingen direkte hindre selvstendig organisering, eller den kunne gi lisens til fagforeninger den hadde full kontroll med; ofte var lederne for disse foreningene CIA-agenter. Det sier seg selv at med den øko- nomiske struktur som finnes i Liba- non, er det egentlige industriprole- tariat ikke så tallrikt, litt i underkant av hundretusen. Men prole- tariseringa på landsbygda har gått svært raskt de siste åra, så etter hvert tvang jordbrukskapitalismen hundretusener landarbeidere og eiendomsløse bønder inn til byene. Her skal heller ikke glemmes de mange libanesere som måtte flykte fra den israelske terrorbombing i sør. Av en befolkning på omtrent 3 mill. lever innpå halvparten i slum- og flyktningeleirer.

Det er mot denne bakgrunn at ca. 100 000 nye palestinske flyktninger i begynnelsen av 70-åra åra etablerer baser i Libanon. Klok av skade opprettet frigjørings- bevegelsen straks en front med pro- gressive libanesiske krefter; fronten var et faktum i 1972. Denne alliansen - der en etter hvert be- visstgjort arbeiderklasse spilte en viktig rolle - kom til å bli en tru- sel mot Libanons "sikkerhet" og "stabilitet". Omfattende streiker utover i syttiåra styrket fronten, og høyrekreftene og den libanesiske arméforsøkte gang på gang å knuse venstre-alliansen, mest alvorlig i 1973.

Der pågående krigen er en opp- trapping av konflikten mellom de progressive venstrekreftene og høyre. På høstparten 1975 utviklet kampene seg på flere nivå. Det var tale om en direkte klassekonfron- casjon, men også om religiøse stri- digheter. Masseprotester og flere store streiker truet den libane- siske staten innenfra, samtidig som den internasjonale økonomiske krisa naturlig nok sterkt rammet finans- og handelsvirksomheten og dermed satte reaksjonen under dobbelt press. I denne situasjonen er det at falangistene og deres allierte må gå til offensiv, selv om det skulle føre til store økonomiske tap for dem. Taktikken fra høyre var å utnytte klassemotsetningene innen den progressive, nasjonale be- vegelsen og spille de ulike grup- peringene ut mot frigjøringsbeve- gelsen ved å mobilisere "Libanon" mot palestinerne. Venstrekreftene måtte derfor slå tilbake og ta ini- tiativet fra falangistene for å hindre at mellomgruppene i fronten vakla til høyre. Nå lyktes venstre ganske godt; falangistene blei pres- sa på defensiven, og den libanesiske arméen gikk i oppløsning.

I dag vet vi at situasjonen er

radikalt endret; palestinerne og venstrekreftene er i en nærmest desperat stilling. Det er spesielt to forhold som kan forklare dette: Det ene er den syriske invasjonen, det andre, men ikke mindre viktige på lengre sikt, er Arafats og PLO's politikk. Siden oktoberkrigen har Arafat ført en høyrelinje i Palestina-spørsmålet. Litt etter hvert gled PLO under Arafats ledelse inn i en syrisk plan som hadde til mål å opprette en "østfront" be- stående av Syria, PLO - og Kong Husseins Jordan! Den sterke avhen- gigheten av Syrias sjåvinistiske re- gime førte til at PLO-ledelsen fra første stund inntok en passiv og nølende holdning under den nåværen- de konflikten i Libanon, selv om store deler av PLO's styrker har vært aktivt med i styrkene hele tiden. På samme måte som det små- borgerlige og sosialdemokratiske PSP, ledet av K.Jumblatt, mente seg å stå utenfor konflikten, forsøkte Arafat å mekle, finne kompromisser og oppgi posisjoner for å sikre "freden". Typisk for Arafats hold- ning er en åpen erklæring i en tidlig fase av kampene der han sier at frigjøringsbevegelsen "verken var med venstre eller høyre i Li- banon." Først da syriske styrker innvaderte Libanon på falangis- tenes side og etter velsignelse fra USA, engasjerte Jumblatt seg, mens Arafat intensiverte skyttel- trafikken mellom arabiske hoved- steder for å utnytte de ytterst marginale motsetninger som i dette tilfellet måtte eksistere mellom de ulike regimene. Resultatet blei den såkalte arabiske "fredsstyrken", som hadde som oppgave å "redde Libanon", dvs. redde de libanesiske høyre- kreftene. - Nå er det naturligvis ikke slik at Arafat skulle motsette seg opprettelsen av en progressiv stat i Libanon, det som de øvrige venstregruppene har gått inn for. Men den politikken han står for, blir i siste instans diktet av na- sjonalistiske og delvis reaksjonære interesser, som må føre til at fri- gjøringsbevegelsen stadig foretar retrett og dermed svekkes i sin selvstendige politiske kamp. På tross av Arafats politikk var det nettopp dette som Syria fryktet mest av alt og som gjorde det nød- vendig å gripe inn: at framskredne deler av frigjøringsbevegelsen skul- le tilrive seg det politiske initiativet i kampen mot falangist- fascistene og dermed bli en selv- stendig og dominerende faktor i om- rådet, som i den videre kampen mot imperialismen og Zionismen skulle føre en politikk som gikk utover det snevert nasjonale perspektivet. Det var denne muligheten en kunne skimte og som gjorde at Syria og Is- rael - hver på sin kant - kunne sam- arbeide om å knekke de progressive i Libanon. Sjelden så vi den israel- israelske forsvarsministers ord så ettertrykkelig bli sannet: De ara- biske styrker har objektivt interesse at et sterkt Israel: Åpenlyst alli- erte Syria seg med høyrekreftene, mens Israel intervenerte mer i det skjulte og støttet de samme grup- peringer.

Det synes nå å gå mot en stillstand i kamphandlingene. Etter trusler fra Sovjet om stopp i våpen- leveransene trekker Syria seg etter- hvert ut. Sovjet er selvsagt interessert i et levedyktig PLO i Arafats design. En radbrukt frigjøringsbevegelse fullstendig under Syrias kontroll ville gi færre muligheter for sovjetisk innflytelse i området. Men Syria gir neppe fra seg sine nyvunne posisjoner, så premissene for "fredsforhandlingene" som er under oppseiling, blir nok helt og fullt bestemt av Damaskus. Og Arafats stilling er truet fra to kanter. Syria ønsker ham av ve- gen. Han viste seg å være for lite føyelig og samtidig for maktesløs.

Forts. neste side

SNU PARTIBOKA

- vi prater med Torleif Hølleland

En skal ikke gå over bekken etter vann, sier et gammelt ord. Det har vel hendt at vi har gjort det i vår jakt etter aktuelt stoff, men i dag kan ingen beskyld oss for det.

Torleif Hølleland arbeider midt iblant oss så lenge helsa holder. Han beklager det sjøl, men når en rammes av sykdom, må en sette ned tempoet enten en vil eller ikke. Men om nå kroppen ikke er hva den var, så er hodet klart og hukommelsen i orden.

Vi satt der - Ester, Torleif og undertegnede og hygget oss over en kopp kaffe - og pratet. Nå - alle som kjenner Torleif vet at når en kommer inn på emner som opptar ham fagbevegelsen og politikk - så er han ikke lett å stoppe; aktiv og interessert som han alltid har vært.

Torleif kom med i fagbevegelsen i 1931 på Nyland. Siden gikk han over i sjokoladeindustrien. Sitt første tillitsverv fikk han 19 år gammel og siden har det gått slag i slag.

- Husker du noe spesielt fra den første tida? Ester får skutt inn et spørsmål.

Torleif ser forbauset ut et lite øyeblikk. Det lyser av ham at visst husker han.

- Det var hardt den gangen -. Forresten - vi hadde en streik som kan minne om Jøtulkonflikten. Sekretæren til direktøren hadde fart med sladder. Det ble stans i tre uker og det endte med full seier. Sekretæren ble nektet adgang til bedriften. På mange måter var det lettere dengang. Det var rensligere forhold. Arbeiderne var langt mer klassebevisste - det var strenge ansiennitetsregler som ble fulgt. Frammøtet på medlemsmøtene var mye bedre - ofte 90% av medlemmene. - Hva krevde man av en tillitsmann? Var forholdene annerledes enn i dag? - I dag er det helt vanlig at bedriften kjøper tillitsmennene og på den måten klipper klørne av dem. Det ble gjort forsøk på det samme i gamle dager også. Jeg fikk nok av og til høre: Snu partiboka og vi skal hjelpe deg til topps.

Det vanket også trusler om oppsigelse, men gjorde en jobben sin som tillitsmann - så hadde en medlemmene i ryggen og kunne føle seg forholdsvis trygg. En måtte forresten passe jobben sin også. Gjorde foreningsmannen en tabbe - så var det sparken. Selv småting som ellers ville blitt betraktet som bagateller, var nok hvis en ønsket å bli kvitt en brysom mann. - Var forholdet til forbundet annerledes enn i dag? - Ta bare den ting at dengang fikk en penger under bordet fra forbundet under "ulovlige" streiker. I dag står ledelsen sammen med arbeidsgiverforeningen. I forrige århundre gikk de i protesttog mot statlig innblanding i lønnsforhold. Nå opplever vi for første gang at LO-ledelsen går i spissen for akkurat dette. I tillegg er

til å passivisere den revolusjonære fløyen av frigjøringsbevegelsen. Denne fløyen vil nå lettere kunne bekjempe Arafats politikk, og forhåpentligvis vil frigjøringsbevegelsen gjenoppstå av krigens aske sterkere og mer uavhengig enn noen sinne før - og uten illusjoner om at "det palestinske og arabiske folket har felles interesser".

An

streikebryteri blitt legalisert gjennom våre egne organisasjoner. Det skuffer meg å se så mye uendranighet overfor ledelsen. Bare for 25 år siden var venstrekreftene langt sterkere her i landet. Selv Arbeiderpartiet var mer klassebevisst. Nå er det så mye likegyldighet. Det er arbeidet godt for å komme så langt på denne veien. Ledelsen har fritt spillerom fordi så mange er redde for bil og hytte i forskuddssamfunnet.

Det er rart å tenke på at i de trangeste åra i mellomkrigstida blomstret samvirketanken. Kooperasjonen frigjorde på mange måter arbeidsfolk fra det avhengighetsforhold som var skapt til de private kjøpmenn - et avhengighetsforhold som var skapt gjennom kjøp på borg. I dag har avbatalingssystemet overtatt.

Alt som kan svekke solidariteten blir prøvd. En måte er de nye lønns-systemene hvor ingen vet hvor mye kollegene får utbetalt. Dette svekker samholdet, skaper spisse albuer og ødelegger forholdet arbeiderne imellom.

Den polske arbeiderklassen reiser seg igjen

Forts. fra side 1

lusjonære arbeiderkomiteer tok makta i industribyen Szczecin. I Gdansk og Warszawa marsjerte tusenvis av arbeidere i gatene og sang Internasjonale. Det var et ekte og bevisst arbeideropprør vi sto overfor, noe det polske revisjonspartiet var klar over og tok de fulle konsekvenser av. Deres sentimentale og virkelighetsfjerne pjatt om å representere arbeidernes sanne interesser ble avløst av sitt sanne motstykke: brutalt arbeidermord - 14 dødsofre.

Historien skulle gjenta seg. Det vesttyske bladet Die Welt kunne melde om at 17 mennesker, de fleste arbeidere, ble drept under oppstanden i industrisentrumet Ransom sør for Warszawa. De offisielle polske tall for denne byen er kun to dødsofre.

Det fortelles videre om at store politiforsterkninger måtte sendes til byen uten at dette kunne hindre at bl. a. det lokale hovedkvarteret for regjeringspartiet ble stukket i brann. Det påstås, sikkert med stor rett, at mer enn 1000 demonstrerende arbeidere senere ble arrestert på grunnlag av fotografier fra politihelikoptre. En del av demonstrasjonstogets ledere skal ha fått lange fengselsstraffer ved særdomstoler opprettet for "anledningen". Et antall på seks ble imidlertid plukket ut til en offisiell rettssak og idømt fra fire til ti års fengsel for å ha deltatt i demonstrasjonen. Et godt organisert og velsmurt voldsapparat er altså satt inn for å knekke proletariatets heroiske kamp eller for å bruke de polske revisjonistenes karakteristikk: "fulle og hysteriske opprørstiftere". Men denne "meningsløse, uforståelige og forkastelige pøbelopptreden", for igjen å sitere offisiøse talsmenn, talte likevel i siste instans med arbeiderklassens alltid like klare og for borgerskapets skremmende språk, og resultatet lot ikke vente på seg: Den polske regjering gjorde helomvending. 24 timer etter de harde reaksjonene var varslet om prisstigningen trukket tilbake. Arbeidernes seier var sikker nok så langt, uten at dette må bli noen sovepute for det som måtte komme i framtida. En sterk prisstigning på flere forbruksvarer er allerede bebudet. Og dette viser noe

Ester og undertegnede forsøker av og til å putte inn et spørsmål, men det hjertet er fylt av ----.

En annen ting er at det Torleif forteller, er akkurat det vi er ute etter, men hvordan skal en få til et intervju av det?

Torleif stanser og smiler: Jeg husker at far engang fortalte at da han arbeidet i Bergen, hadde de en løpegutt som gikk ærend - hentet øl

og slikt. Det var Konrad Nordahl. Han var litt arbeidssky ---. Jeg kan også huske - Torleif blir fjern i blikket - at under jernstreiken, jeg var bare guttungen, vi satt på kjøkkenet og spiste. Jeg hadde det på en eller annen måte klart for meg at mor ikke spiste.

- Du nevnte partiboka. Hvordan var det for en kommunist å arbeide i fagforeningen som tillitsmann?

- Det var en nokså alminnelig oppfatning da som nå at en kunne stole på en kommunist, men det var også situasjoner hvor en ikke blandet partipolitikk inn i arbeidet av rent taktiske grunner. Det var ikke

av kjernen ved hendingene i Polen. Prisstigningen kommer og må komme for her er det snakk om et økonomisk system der det ikke er arbeiderklassen som har kontroll med prisutvikling og konsumvareproduksjon. Tvert om viser begivenhetene i den polske økonomien at en her står overfor at system som beveger seg etter sine egne lovmessigheter, m.a.o. et kapitalistisk system, en kapitalistisk økonomi. Og følgelig en kriserammet økonomi der bl. a. jordbruksproduksjonen har falt fra år til år. Noe som i sin tur har gjort det polske matvaremarkedet ekstremt mangelfullt hva angår livsnødvendige produkter. Dette er på ingen måte en situasjon som faller fra himmelen, den må derimot søkes i landets jordbruksorganisering. Kan det sies at jorda blir stadig mer monopolisert på private hender i hele Øst-Europa - ja, da kan man si at denne prosessen er praktisk talt sluttført i Polen. Det polske jordbruk er i dag basert på den private eiendomsrett til jord, og gjennomsnittsstørrelsen på brukene er enda mindre enn i Norge, og mekaniseringsgraden er svært lav. Det skulle være nødvendig å påpeke hvilke følger dette har fått for matvareprisene. Det var da også en sterk misnøye blant bøndene i det stagnerende jordbruket som fikk regjeringen til å gå inn for den drastiske prisøkningen. (Noe for vår hjemlige AKP-gruppe å støtte?)

Det er sikkert likevel riktig å påpeke som Aftenposten hvor utrolig politisk uklokt de polske byråkratene har opptrådt i denne sammenheng. Istedenfor en brutal og plutselig prisøkning burde de fulgt en mer pragmatisk og lur sosialdemokratisk oppskrift etter vestlig mønster. Den består i å lure og lamme arbeiderne ved å gjennomføre en jevn prisstigning parallelt med statlig kontrollert indeksregulering av arbeidslønningene. Dermed kunne en skape myten om garantert reallønnsstigning i takt med oppgang i produksjon og produktivitet. Slike tanker er sågar allerede lansert av mer politisk intelligente økonomer i bl. a. ukeavisa "Polityka", der det foreslås et nytt pris- og lønnsystem tilpasset reglene på verdensmarkedet.

alltid at saken var politisk. Men det er klart at dersom en gjør jobben sin som tillitsmann og medlemmene vet at en ikke svikter, så blir en godtatt. Ellers ville en sjølsagt ikke bli gjenvalgt gang på gang. Men dette forhindret ikke at en av og til fikk høre: Send Hølleland til Sibir - og annet.

I dag prøver AKP av alle krefter å komme inn i bedriftene. Vi var der. Derfor er det lettere å kvele opposisjonen i dag. Den akademiske påvirkningen utenfra er lettere å mestre.

Tidligere var det få uorganiserte ved en bedrift. I dag finner vi en pyramide av uproduktivt småborger-skap som belaster overskuddet - lakeier kalte vi dem i gamle dager. - Hva med framtida? - Vi går sikkert mot vanskelige tider med ulovlige streiker. Vi går mot "demokratisk"-byråkratisk diktatur. Derfor er jeg glad over at så mange unge innser nødvendigheten av å kjempe. Vi trenger unge folk og vi trenger velutdannet ungdom.

Einar

At arbeiderne går på barrikadene når kjøttprisene øker med 70%, finner ikke avisa merkelig - nei, la oss heller si 40% nå, og så mindre årlige økninger fram mot 1980, så skal vi holde arbeiderklassen i sjakk. Det gjelder framfor alt å bli kvitt oppfatningen om at det er jævlene på toppen som fritt manipulerer matvareprisene dit de har lyst. Kapitalismen må ytterligere avpersonifiseres, da kan også proletariatet lettere knebles. Prissystemet må bli mer "naturlig", akkurat slik kapitalen er og alltid vil være for borgerskapet. For slik er det polske samfunnet, og derfor er det konsekvent av landets utenriksminister når han på spørsmål om hva Polen tillegger størst betydning, Comecon-avtaler med EF eller bilaterale avtaler, svarte: "De som gir størst profit." EA

Nok en gang tanks og kanoner mot Polens arbeidere.

EA

AKP "informerer" i Tyskland

"Roter Morgen" - organ for AKP-gruppens søsterorganisasjon i Tyskland, det såkalte KPD(ML) - brakte 15. mai en artig artikkel om Linjegods-streiken og AKPs rolle i streiken.

I innledningen til artikkelen heter det bombastisk at borgerskapet i Norge "særlig frykter" AKPs "voksende innflytelse" i arbeiderklassens kamp, av den grunn at partiet "slutter arbeiderne fast sammen på klassekampens grunnlag".

Dette står å lese i "Roter Morgen" god tid etter at AKP-gruppen hadde kjørt Linjegods-streiken i grøfta ved å skape en dyp splittelse både blant de streikende selv og mellom de streikende og den øvrige arbeiderklassen.

Det heter videre om AKP og dets "streikestøtte"komiteer - som AKP selv har sagt må organiseres utenfor arbeiderklassen - at de "fins i mange bedrifter i landet" !

Om det andre sammenstøtet utenfor streikebryterterminalen - da AKP mobiliserte studenter og skolelever til "streikevakter", og dermed ga streiken et nådestøt - heter det ordrett oversatt: "På onsdag blokkerte arbeiderne på ny streikebryterterminalen, og de ble da støttet av kamerater og kolleger fra Faglig 1. mai-komiteen under ledelse av AKP/ML." (!)

Omtalen av AKPs 1. mai-tog på slutten av artikkelen er minst like artig. Dette toget var i år som før fullstendig preget av ungdom under utdanning og andre mellomlag. I artikkelen i "Roter Morgen" heter det derimot at Linjegods-arbeiderne demonstrerte sammen med "10 000 arbeidere (Werk-tättigen) under arbeiderklassens røde faner i Faglig 1. mai-Front under ledelse av AKP/ML i Oslo" !

KUL kongressen Landsomfattende...

Forts. fra 1. side

kom til uttrykk i mindretallets motstand mot en demokratisk-sentralistisk organisasjonsform og i deres argumentasjon for å åpne for fraksjonsvirksomhet.

Mindretallets synspunkter, slik de klarest og mest konsekvent ble uttrykt av Jo Sivertsen, gikk også ut på at det er umulig å bygge sosialismen i et eller enkelte land, og på å benekte den kapitalistiske karakteren av dagens Sovjet. Ut fra dette ønsket mindretallet også å ta avstand fra Kinas utenrikspolitikk.

Det mindretallet som utkrystalliserte seg allerede i spørsmålet om forholdet til K.A., kom imidlertid ikke til

å delta i diskusjonen om Sovjet og om Kinas utenrikspolitikk. Da mindretallet hadde lidd nederlag i spørsmålet om statuttene, erklærte de seg som utmeldt og forlot kongressen.

Kongressen betyr således en markert konsolidering og styrking av den kommunistiske linja innen KUL. Kongressen vedtok at tilknyttinga til K.A. må styrkes, og at KULs demokratiske sentralisme skal være underordnet den demokratiske sentralismen i K.A. Dette betyr at KUL har tatt et avgjørende skritt bort fra tendensen til å være et mer eller mindre uforpliktende akademisk diskusjonsforum og mot å bli en fast disiplinert fortropp for kommunismen og arbeiderklassen på universitetene.

Det ble videre fattet vedtak som slår fast den kapitalistiske karakteren av dagens Sovjet, og som støtter generallinja i Kinas utenrikspolitikk.

Kongressen betyr således en styrket enhet med K.A. både organisatorisk og politisk.

Nils Johan Ringdal ble valgt til formann i KULs nye sentralkomite.

For øvrig ikke et ord om det totale nederlaget og bortfallet av all støtte fra bl. a. arbeiderne på Vestbanen!

Vi tror ikke det såkalte KPD/ML og dets "Roter Morgen" ville føle seg snytt om de ble gjort oppmerksom på de virkelige forhold omkring Linjegods-streiken, AKP og Faglig 1. mai-front. De har allerede vist at de er av

samme ulla sjøl. For videre karakteristikk av KPD/ML henvises til forrige nr. av den røde Arbeideren og partiets egen brosjyre "Deutschland ist der deutsche Volk", hvor de viser at de i likhet med AKP har mer til felles med Goebbels enn bare propaganda-metodeene.

Nasjonal sjølbergning ingen garanti for lønnsarbeidernes daglige føde!

Intervju med landarbeider

Forts. fra side 1

Vi kommunister ser derimot klassekampen mellom lønnsarbeid og kapital som det vesentlige i det kapitalistiske samfunnet. Vi er kommunister nettopp i kraft av at vi utelukkende tar sikte på å fremme arbeiderklassens interesser og ingen andre klassers. Derfor ønsker vi ikke å fortie, men å avdekke og utvikle klassekampen mellom arbeid og kapital også i jordbruket. I motsetning til SV og AKP mener vi at det er landarbeiderne - og ikke de selveiende småprodusentene - som er industriarbeidernes klassefeller i jordbruket, og som fortjener all mulig støtte og oppmuntring i sin klassekamp mot utbytterne på landsbygda.

I det følgende intervjuet forteller Ragnar Kristiansen ikke bare om landarbeidernes lønns- og arbeidsforhold, men også adskillig om hvordan arbeids-"giverne" på landsbygda føler og tenker. Ragnar har tidligere jobbet for en gruppe bønder i Gjerpen ved Skien, nå arbeider han for en avlösserring i Nord-Trøndelag.

-Et av de store problemene er at du som landarbeider kjenner og kommer i kontakt med så få andre landarbeidere, sier Ragnar først. -Det var annerledes i den tida jeg jobba på landbruksskole sammen med flere andre. Da var du mer "arbeider" i den forstand at du jobba i en konsentrert gruppe.

En del av de faste arbeiderne på landbruksskolen skulle imidlertid seinere overta egen gård eller maskindrift. Disse ville svært nødig organisere seg. Det å organisere seg var jo det samme som å sette arbeiderstempel på seg selv. Frykten for dette er i det hele tatt typisk for småborgerskapet på landsbygda.

-Men hvordan er det å arbeide sammen med bønder?

-Min første oppfatning av bøn-

neideklassen. Vi gjorde det samme, vi ble like skitne, vi snakket samme språket, og det eksisterte ingen avskrekkende økonomisk forskjell. Ja, bondens arbeidsdag var til og med lengre enn min, selv om han hadde en annen frihet til å disponere den. Dette gjør at en har lett for å føle seg like. For å sette det litt på spissen er det i en slik arbeidssituasjon vanskelig å oppfatte forskjellen i klasseinteresser uten gjennom teoretiske studier. I tillegg til det jeg har nevnt, kommer også den situasjon at det i jordbruket ofte er en arbeider på flere bønder, og ikke omvendt.

Også utenfor jordbruket er oppfatningen av felles interesser framherskende. Jeg ble ofte spurt om hvordan det var å være bonde. Dette gjorde meg forvirret. Jeg kunne bare si at jeg var lønnsarbeider, og kunne ikke svare mer enn dette.

-Varte dette synet lenge?

-Både ja og nei. I det daglige liv erfarte jeg jo bonden ikke bare som arbeider, men også som kremmer, som eiendomsbesitter og som arbeidskjøper. Jeg opplevde blant annet at de så på arbeiderklassen som en klasse som holder prisene nede, det var det svært mange som hevdet.

Det var også mange som tok til orde for at subsidiering av matvarer ikke burde eksistere. Begrunnelsen er her at bonden med dette ikke får så høy sosial aktelse, og at det svekker forståelsen for verdien av bondens arbeid.

10 000 NYE LANDARBEIDERE

-Er dette en allmenn oppfatning?

-Mitt kjennskap til bønder stammer mest fra et pressområde. Men nettopp dette er interessant, fordi det bidrar til å presse fram et syn på seg selv og sitt virke som bonde i forhold til andre klasser.

Dessverre kjenner jeg alt for lite til bondeklassens organiserte uttrykk, men ut fra en relativt sterk kontaktflate

kan jeg si at det hersker en utbredt motvilje mot subsidier. Derimot er det klart at de fleste vil være livredd for å komme med slike reaksjonære greier offentlig.

Det er likevel helt tydelig at bonden ønsker betaling direkte ved produkt i stedet for både ved produkt og i form av tilskudd.

Dette viser seg særlig klart i forbindelse med avtalen fra siste jordbruksoppgjør om at en skal få tilskudd til arbeidsfolk i jordbruket. Tilskuddet skal gå i forbindelse med organisering av avlössringer. En ring består i allminnelighet av 3 - 10 bønder. Det gis da et tilskudd til hver enkelt bonde, beløpet er avhengig av hvor mange årsverk bruket representerer. Tilskuddet kan gå helt opp til 9000 kr. pr. bruk. Ved et tilstrekkelig antall gårdbbrukere får en dermed gratis mann. Frykten for disse tilskuddene ligger antakelig i at staten kan bli for sterkt involvert i jordbruket.

-Hvilke konsekvenser får denne tilskuddsordningen for landarbeidernes antall?

-Det vil utvilsomt vokse. Ved full utnyttelse vil ordningen gi 10 000 nye arbeidsplasser. Full utnyttelse er imidlertid lite sannsynlig med det første.

Mange bønder vil være skeptiske, og etterspørselen etter landarbeidere er nå langt større enn tilbudet.

1700 ORGANISERTE LANDARBEIDERE IDAG

-Hvilke forbund organiserer landarbeiderne?

-Alle som jobber i skogen, i gartnerier og i landbruket ut over hører til Skog- og landarbeiderforbundet. Dette organiserer i alt 12 000, og av disse er 1700 landarbeidere. Organisasjonsprosenten er vanskelig å fastslå, men ligger et sted mellom 70 og 80%.

-Hvordan er landarbeiderens arbeidsdag?

-Den er helt avhengig av driftsfor-

men på bruket. Men stort sett spenner arbeidsdagen over alt - skogsarbeid, vedlikehold og bygningsarbeid innbefattet.

-Hva med lønningene?

-De har vært elendige, men på grunn av den økende etterspørselen etter arbeidskraft i jordbruket har de gått noe opp. Gjennomsnittsinntekten for vikaren i dag ligger mellom 45 000 og drøye 50 000 kr. Men for bare 3 år siden, da jeg var lønnet av fylket, hadde jeg 28 000. Jeg var da fjøsørker, og fjøsørkere er blitt dårlig betalt helt til nå, selv om de på mange måter har større ansvar og mer ubekvem arbeidstid. Arbeidsdagen strekker seg gjerne over 12 timer. Tariffen for maskindyrktige traktorførere var før det siste - for øvrig helt forkastelige - oppgjøret 42 000, for gårdsarbeidere litt mindre og for røktere enda litt mindre.

-Hvordan er det med sesongarbeidere?

-Her vil jeg først si at det er mange i sommermånedene som avetterer etter det de kaller lærlinger. Det er som kjent "in" med jordbruk i dag. På denne måten er det mulig å betale disse temmelig dårlig.

Men på grunn av mekanisering er det ikke lenger så vanlig med sesongarbeid. Husmødre til potetplukking faller mer og mer bort, de blir avløst av automatiske optakere. Men den industri som har kontrakt dyrking leier endel folk i enkelte kulturer som ennå ikke er fullmekanisert.

BØNDENES ØKONOMISKE SITUASJON

-Hva har du inntrykk av preger bondenes økonomiske situasjon i dag?

-Bonden ønsker høy pris på produktene, og frykter følgelig overproduksjon. Melk er et godt eksempel her, prisene på melk har vært lave nettopp på grunn av overproduksjon. Dette fører til at de minste bukker under til fordel for de litt større. Ved det siste oppgjøret ble det gitt høyere melke-

dene ble tatt ut fra "fjøsolviet". Og jeg oppfattet, i hvert fall nesten, bonden som en som sosialt sett var lik

LÖNNSTAKERFOND: "DEMOKRATISK" LÖNNSNEDSLAG

Sosialdemokratiets og LOs forslag i Sverige og Danmark om opprettelse av henholdsvis "lønnstakerfond" og "økonomisk demokrati" - som begge stort sett går ut på det samme - må ses i sammenheng med kapitalens stadig økende behov for å dempe fallet i profittrenten ved å holde lønningene nede.

Hovedprinsippet i forslaget, som sikkert også kommer til å bli lansert i en eller annen form av DNA og LO i Norge, er at en del av kapitalen i bedriftene i navnet skal tilfalle arbeiderne, dvs. den skal i virkeligheten gå inn i et sentralt fond styrt av bl. a. representanter for det faglige byråkratiet. Sosialdemokratiet skal angripe kapitalen ved å flytte forvaltningen av en del av den over fra private eiere til LO-kontorene.

Initiativtakerne legger imidlertid ikke skjul på den andre hensikten med forslaget. Under overskriften "Økonomisk demokrati hvis vi skal dempe lønnskravene" sier formannen i Dansk Metalarbeiderforbund, Paulus Andersen, til Arbeiderbladet 16. juni:

"Hvis vi skal medvirke i noen form for inntektspolitikk skal vi ha et opplegg for økonomisk demokrati." (Arbeiderbladets medarbeider ser seg i denne forbindelse nødsaget til å presisere følgende: "Med inntektspolitikk menes i Danmark dette: At lønnstakerne skal holde igjen på sine lønnskrav." Paulus Andersen sier videre: "Skal vi holde igjen på våre lønnskrav skal vi ha andel i den merverdi lønnstakerne er med og fremskaffer i bedriftene."

"Lønnstakerfond" og "økonomisk demokrati" betyr med andre ord ikke annet enn at god gammel lønnsned-

slagspolitikk sukres med arbeidernes gamle "eiendomsrett" til en del av kapitalen.

Eller for å si det med selve faderen til lønnstakerfond-ideen, det svenske LOs utredningssjef Rudolf Meidner, i Arbeiderbladet 14. juni: "Poenget er dette: I de bedrifter som vi vet kan betale høye lønninger demper fagbevegelsen sine lønnskrav. Den oppopprettelse som lønnstakerne på denne måten viser må ikke som resultat få at eierne sitter igjen med en enda større gevinst enn de kunne fått. Nei, ekstragevinsten skal gå til LO-byråkratiet."

Når danske og svenske sosialdemokrater uttaler seg så åpenhjertig om hensikten med dette forslaget, er det først og fremst fordi sosialdemokratiet for lengst har sluttet å tenke seg muligheten av noe samfunn hvor kapitalen - og dermed lønnsarbeidet - ikke lenger består. For dem er kapitalen og lønnsarbeidet et evigvarende fenomen, sosialisme vil for dem bare si "demokratisering" av utbyttingen (dvs. at LO-byråkraterne skal ta det i dem). Derfor skjønnes de ikke det minste når de snakker om nødvendigheten av å dempe lønningene for å sikre bedriftene kapital. Har en forstått det at kapitalistisk produksjon framstår som eneste mulige produksjon i det hele tatt, må en også godta kapitalens krav og behov.

Vår skisse er ingen original ide, sier Rudolf Meidner til Arbeiderbladet, det er ingen stor forskjell mellom vårt opplegg og venstregaulistiske synspunkter som har vært framført i Frankrike.

På denne bakgrunn kan vi bare si

oss enig når det svenske Metalls utredningssjef, Per-Olof Edin, i Arbeiderbladet 15. juni beroliger eventuelle angstbitere innen det tradisjonelle, privateiende borgerskapet:

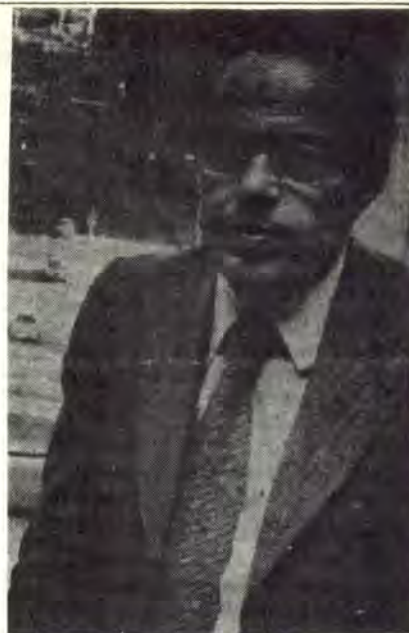
-Faglige tillitsmenn får stadig økt ansvar. Ser vi oss tilbake 10-15 år er dette helt klart. I dag tar man mye mer hensyn til helheten, ikke bare mer snevre lønnstakerinteresser.

Klarere og bedre kan det knapt sies at det faglige apparatet er opptatt av å ivareta kapitalens interesser framfor arbeiderklassens "snevre" interesser. De tradisjonelle privateiende kapitalistene behøver ikke være redd for kapitalismens eksistens i og med lønnstakerfondets gjennomføring, de må bare finne seg i å dele kapitalforvaltningen med det nye byråkratborgerskapet i det faglige apparatet. Dette er prisen som må betales for at LO skal få arbeiderne til å godta et vedvarende lønnsnedslag.

Lønnstakerfondet skal altså bygges opp av en del av bedriftenes overskudd. Pengene skal ikke tas ut av bedriftene, men omgjøres til aksjer. Disse aksjene og utbyttet av dem skal så forvaltes av det faglige byråkratiet.

Etter hvert vil dette gi LO ytterligere kontroll med lønnsfastsettelsen. Per-Olof Edin uttaler til Arbeiderbladet: -Jeg mener at arbeidsgiverne i dag har for stor innflytelse f. eks. på lønnsfastsettelsen. Den skulle det egentlig være fagbevegelsens ansvar og oppgave å skjøtte.

Med det faglige apparatet i posisjon som direkte forvalter av store deler av kapitalen vil samordningen og nedslaget av lønningene kunne gjøres enda

Lønnstakerfondenes far, Rudolf Meidner på sitt kontor i LOs hus ved Norra Bantorget i Stockholm. (Foto: Th. Skotaam)

mer effektiv enn den er i dag. Dette korporative trekket er ikke det minst viktige ved lønnstakerfondene.

Med utviklingen av lønnstakerfondene og liknende ordninger vil arbeiderklassen således enda mer enn det som allerede er tilfelle i dag, få det faglige byråkratiet som direkte motstander i kampen for sine klasseinteresser.

For SV må vel lønnstakerfondet være den direkte praktiske gjennomføring av dets forslag om samordning bare på betingelse av "innsyn og kontroll" med bedriftsrekneskapene?

Vi for vår del vil ikke reise kamp mot eventuell innføring av lønnstakerfond, vi ser ordningen bare som en form for kapitalens herredømme. Men vi sier: Godta ingen lønnsnedslag på grunn av lønnstakerfond og liknende! Reis kampen mot alle former for kapitalens herredømme!

pris, men dette garanterer ikke høyere pris for bonden, av den grunn at det er meierienes samlede omsetning som avgjør hvor mye som går tilbake til bonden. Samtidig har melkemengden allerede steget, på grunn av den økte melkeprisen. Dette har bare medført økt overproduksjon, og mer må gå til smør og ost. Dette er imidlertid prismessig en dårlig utnyttelse, og det minsker meierienes omsetning og dermed prisen på melka til bonden. Dette fører altså til avskalling av de minste og mest urasjonelle enhetene.

-Er det andre ting bondene nå frykter?

-Det ligger, om dog ikke så sterkt, også en frykt i luften for at store oppkjøpere skal kontrollere markedet. Det dreier seg om fryse- og hermetikkfabrikker og oppkjøpere for øvrig. Det arter seg på den måten at en inngår en kontrakt eksempelvis med Findus på levering av hele potet- eller ertheavlingen. Arealet avtales i kontrakt. Prisen er da gjerne noteringspris ved levering. Essensen er her noteringsprisen.

Prisene på jordbruksprodukter er i en helt annen grad enn industriprodukter bestemt av tilbud-eterspørsel, på grunn av at jord er en begrenset ressurs. I et mekanisert jordbruk - som er det eneste rasjonelle - er kontrakt-dyrking meget rasjonelt. En leverer nemlig hele partiet, og er garantert leveranse. Dette er bedre enn å pakke i smått og selge privat og til mindre grossister som bare tar inn etter hvert som det går ut. I et spesialisert jordbruk har slik kontrakt-dyrking blitt mer utbredt. Frykten jeg snakket om, gjelder muligheten for at konsernene skal dirigere markedene og for at bonden skal bli underleverandør.

-Når tilbudet er større enn etterspørselen, og prisene er lave, er le-

veransestopp en mulighet for bondene, sier Ragnar videre. Men dette blir uholdbart på litt lengre sikt, for når stoppen oppheves, er jo situasjonen den samme. Dessuten vil det bety slutten på grunn av den store gjeldsmengden som eksisterer. Jeg kan fortelle at hjemme i Gjerpen diskuterte bondene muligheten av å legge ned bruk, ta seg arbeid ute, og bare ha stående noen ungdyr. Etter en periode på noen år skulle en så vende tilbake og nyte godt av at prisene hadde skutt i været. Men hva så når produksjonen er på topp igjen? Slike diskusjoner viser hva slags selvutsigende situasjon og tenkning bondene befinner seg i.

I samme forbindelse vil jeg nevne at det er mange som har tatt til orde for en stabil poletpris, nærmest lønnsregulert. Men det er helst i økonomisk, dårlige år at en snakker om dette

BØNDENE OG ARBEIDERKLASSEN

-Hva vil du si om bondenes klasse-messige stilling og syn på arbeiderklassen?

-AKP for eksempel, moraliserer hele bildet, og trekker fram slutet for på denne måten å gjøre bonden til klassealliert for arbeiderklassen. Bønder flest sliter som folk flest, det er greit nok. Men monopolkapitalistene hadde kanskje også blitt klassefrender hvis de var iført kjoledress?

AKP sier også at en del av bondene lever på eksistensminimum. Det er også til sine tider riktig. Men dette rikker ikke en tomme på det faktum at de benytter seg fullt ut av situasjoner med knapphet på matvarer. Ta poteta i vinter. Bonden vet utmerket godt at han disponerer en begrenset ressurs, og det skal mer enn eksistensminimum til for at han forlater garden.

Det er en utbredt oppfatning at arbeiderne bør moderere seg i sine lønnskrav. Det dreier seg her om

form for populisme som bare skal gjelde arbeiderne. Som småprodusenter er bondene opptatt av at arbeiderne med sine lønnskrav skal knekke småindustrien og prise Norge ut av markedet.

-Så du tror ikke at mange bønder vil kunne komme fram til et kommunistisk standpunkt?

-Blant selveiende bønder tror jeg det vil dreie seg om ytterst små mengder. Dette med eiendomsforholdet til jorda sitter meget sterkt, spedd opp med argumenter om tradisjon og frie mennesker.

HITRA-AKSJONEN

-Støttet du Hitra-aksjonen?

-Under sterk tvil og vakling gjorde jeg det. Jeg hadde viktigheten av å opprettholde jordbruksarealet i tankene. Men samtidig var en støtte til aksjonen en støtte til eiendomsretten. Og nå blir det etter hvert klun-kende klart at en slik aksjon er som

en boomerang. Den slår tilbake på småbonden med større kraft for hver gang, i og med at det selvfølgelig er de største som gjør seg feite på en slik aksjon.

Det er merkelig at det å gå til angrep på eiendomsretten til jord til stadighet oppfattes som et angrep på jordbruk i det hele tatt. Jeg har diskutert dette med bl. a. AKP-ere, og det første de angrep meg for, var at jeg måtte være motstander av jordbruk! Ingen eiendomsrett - ingen produksjon! Slik virker det som om de tenker, helt i tråd med borgerskapets tradisjonelle ideologi. Det er verdt å merke seg hvordan AKP og SV skiller ut eiendomsretten til jord som noe særeget i forhold til privateiendommen i det hele tatt.

-Diskuterte du Hitra-aksjonen med noen i foreninga?

-Jeg tok det opp med kassereren. Han lurte på hva i helvete vi hadde med bondene å gjøre. Det er interessant at gamle landarbeidere ikke vakler i bondespørsmålet.

-Vi hevder at småborgerskapet er reaksjonært?

-I den forstand at småborgerskapet på landsbygda helst vil stanse og skru utviklinga tilbake og bestå som småprodusenter til evig tid, er dette riktig. Samtidig preges de både av muligheten til å ekspandere til kapitalistisk status og av muligheten til å gå bankrot og bli proletarisert. For arbeiderklassen gjelder det å gripe fatt i denne siste muligheten, og overbevise den enkelte om sosialismens nødvendighet på dette grunnlaget.

-Har du merket noen sympati for de siste års streiker blant arbeiderne hos bondene?

-Ikke i det hele tatt.

SJØLBERGING

-Hva er det viktigste for landarbeiderne?

-Det viktigste er å utvikle et riktig klassestandpunkt, og slutte seg til den øvrige arbeiderklassen og dens kamp for den sosialistiske revolusjonen. Bare et klasseløs samfunn kan sikre en spekulasjonsløs matproduksjon og en rettferdig fordeling av maten.

En jordbrukspolitikk som ikke sikter lenger enn mot nasjonal sjølberging er absolutt ingen garanti for lønnsarbeidernes daglige føde. I situasjoner med matvaremangel vil særlig industriarbeiderne rammes. Det er også feil å tro at matmengden avgjør om alle sikres mat. Det kan være mer lønnsomt å la maten gå i forråtnelse enn å svekke prisene. Parolen om nasjonal sjølberging i et kapitalistisk samfunn kan ikke være noe annet enn en borgerlig parole, sier Ragnar til slutt.

AKP VASKER HVITEST!

Alle vet at motsigelsen spiller en grunnleggende rolle for AKP-gruppens politiske praksis, og etter en tids vakling og manglende besluttsomhet på spørsmålet om det er moralsk forsvarlig å motta statlig pengestøtte til sitt parti - eller retttere sagt: etter gjennom en årrekke å ha prostituert seg ved å benytte seg av borgerstatens gavmildhet, har gruppen nå endelig bestemt seg for å restaurere den dyden de i ren høyreavvikende ubetenksomhet og spontanisme har skuset bort. Uten engang å være besudlet av frelsesarméaktig, borgerlig veldedighet, besluttet gruppens presteskap midt på den hviteste vinter å sende hele partistøttens sum - kr. 78 000 - direkte tilbake til den glade giver: monopolkapitalen selv. Den småborgerlige, barbariske taktløshet fornekter seg imidlertid ikke: De glemte å si takk for lånet.

De fromme bondekrigerne i AKP - småborgerkapets mest plebeiske skikksom ikke på troverdig vis evner å skille seg ut fra de umoralske klassene ved hjelp av noe annet enn en asketisk forsakelse av livets sanselige gleder, har ved denne anledning trådt fram for sitt elskede folk og fe i hele sin prektige uskyldighetsdrakt og stilt sine nyvaskede hender og sin kjernefriske, melkesunne sjølbergingsmoral til skue.

Men her som ellers: Bak Madonnaens oppbyggelige ansikt skimter vi skyggen fra Skjøgens mørke skikkelse. I én og

samme gestus har den nyfrelste menighetens profeter med sin tungetale krøllet fram nok en selvmodsigende, schizofren bekjennelse:

1) AKP er til salgs! Hadde vi ikke sendt pengene tilbake, ville vi vært korruptert!

2) AKP er ikke til salgs! Vi har sendt pengene tilbake!

Vi minner om at det er bare de rene hender som lar seg tilsvine, og følgende forundres ikke vi over at den plett-frie selv - Pål Steigan - samt hans moralsk opprustedede brødre og søstre i den senere tid, etter å ha slått inn på en mer Godslig Linje, har klart å drite seg ut.

JON MICHELET: ENDA HVITERE!

Hvitvaskens straffende tornado har feid over hele bevegelsen, og hardest har den rammet topp-kjendisen Jon Michelet. Forbryteren er blitt grepet på fersk gjerning - så å si med buksene

nede - for å ha forgrepet seg mot sektens nye, møysommelig rekonstruerte jomfruelighet: Hans hemmelige lyster og laster har drevet ham til å gi fra seg et dustete intervju i porno-organet Dagbladet. Men alltid frelse for en angrende synder: Han har offentlig - i menighetens hovedorgan - stått fram og foretatt en sjølkritisk vask av både sine urene hender og mer til, og dermed reddet stumpene av sin manndomsære fra den totale forrættelse.

AKP: ALLER HVITEST!

Fra AKP-hold lød parolen tidligere: Ta pengene fra monopolene! Nå lyder den imidlertid: Gi pengene til monopolene! Etter den venstrevridde rensensprosessen er gruppen blitt totalt forvandlet. Den er med andre ord forblitt nøyaktig den samme, og før som etter den annonserte programrevisjonen går hovedmotsigelsen mellom gode og dårlige ting, mellom svart og hvitt.

J. L.

KOMMUNISTISK TEORI

ELEMENTÆRSIRKEL

UTGITT AV
KOMMUNISTISK ARBEIDERFORBUND

Studiearbeidet

Kommunistisk Arbeiderforbunds grunnsirkel i marxismen-leninismen-Mao Tsetungs tenkning bygger på følgende 6 møter:

1. Grunnlaget for samfunnsutviklingen og klassespørsmålet.
2. Kapitalismens politiske økonomi.
3. Staten - den herskende klasses undertrykkelsesredskap.
4. Imperialismen - kapitalismens høyeste stadium.
5. Det kommunistiske partiet.
6. Kampoppgavene i dag - kampen for dagskravene og kampen for et kommunistisk parti.

Følgende litteratur blir benyttet:

- Marx: Det kommunistiske partis manifest.
- Heftet Politisk økonomi, utgitt av KAs studieutvalg. Pris kr. 3.-
- Lenin: Staten, hefte utgitt av KAs studieutvalg. Pris kr. 3.-
- Heftet Utdrag av arbeidstvistlovene og lov om lønnsnemnd i arbeidstvister, Pris kr. 1.-
- Hovedavtalen mellom LO og NAF, utgitt av LO. Gratis.
- Heftet Hva er imperialismen, utgitt av KAs studieutvalg. Pris kr. 3.-
- Heftet Tvers gjennom lov til seier, utgitt av Kommunistisk Arbeiderforbund. Inneholder bl.a. Strassbourgetesene og KAs faglige prinsipplerklæring. Pris kr. 7.-
- Hefte med statutter, prinsipp- og arbeidsprogram for Kommunistisk Arbeiderforbund, utgitt etter det 2. landsmøte 1975. Pris kr. 3.-
- Stalin: Partiet, hefte utgitt av KAs studieutvalg. Pris kr. 3.-

Som tilleggslitteratur kan anbefales: Marx: Lønn, pris og profit. Lenin: Staten og revolusjonen. Heftet Umtakslovene og NATOs beredsskapsplaner. Utgitt av Kampen Norge ut av Nato. Første program for Arbeiderkomiteen mot EEC og dyrtid. Sitater fra formann Mao Tsetung (den "lille røde").

KAs elementærsirkel, med hovedvekt på politisk økonomi og faglig politikk, kan i likhet med annet materiale bestilles fra KAs sentrale adresse eller fra distriktskontaktene.

Ta kontakt med Kommunistisk Arbeiderforbund!

Organiser studievirksomhet på din arbeidsplass eller i ditt boligområde!

SENTRAL ADR.:	Postboks 2863, Kampen, Oslo 5 Tlf.: 37 63 60
LILLESTRØM:	Marie Nordby Bekkevn. 4 2006 Løvenstad
DRAMMEN:	Peter O. Pedersen Solberggt. 10 b 3000 Drammen
PORSGRUNN:	Harald Baun 3980 Åby
VENNESLA:	Ole Langeland 4652 Øvrebø
KRISTIANSAND:	Ingeleiv Henden Skutevn. 6 c 4620 Vågsbygd
HAUGESUND:	Georg Vikshåland SKÅREFELTET 4250 KOPERVIK
BERGEN:	Bjørn Løvdahl Sigurdsgt. 17 5000 Bergen
TRONDHEIM:	Ingunn Eidskrem Singsakerbakken 13 7000 Trondheim
MO I RANA:	Inge Myrvoll Vikavegen 60 8600 Mo

KOMMUNISTISK UNIVERSITETSLAG (KUL):

OSLO:	Postboks 3815 Ullevål Hageby Oslo 8
BERGEN:	Postboks 29 5014 Universitetet 5000 Bergen
TROMSØ:	Hanne Edvardsen Grønneggt. 100 Boks 436 9001 Tromsø

MARXIST-LENINISTISKE UNGDOMSGRUPPER (MLU):

Postboks 41, 1345 Østerås

BESTILLINGSEDEDEL

Til:
Kommunistisk Arbeiderforbund.
Postboks 2863.
Kampen.
Oslo 5 (postgirokonto nr. 20 68 42)

Jeg bestiller med dette:

...årsabonnement på den røde Arbeideren a kr. 20,- kr.
...årsabonnement på Røde Fane a kr. 28,- kr.
...eks. av Tvers gjennom lov til seier a kr. 7,- kr.
...eks. av Program vedtatt på KAs 2. landsmøte a kr. 5,- kr.
...komplett sett av KAs elementærsirkel a kr. 25,- kr.
...komplett sett av KAs grunnsirkel a kr. 30,- kr.
...Studieveiledning til Lenin: Hva må gjøres? a kr. 5,- kr.
...obligasjon/er til støtte for KAs pressefond a kr. 10,- kr.
...obligasjon/er til støtte for KAs pressefond a kr. 50,- kr.
...obligasjon/er til støtte for KAs pressefond a kr. 100,- kr.
Tilsammen kr.

...Er dessuten interessert i nærmere kontakt med K. A.

Bes sendt i oppkrav/pengene er satt inn på postgirokonto nr. 20 68 42.

Navn.....

Gate/veg.....

Postnummer og sted.....

Lars Skytøen kjendis-intervjuet i Arbeiderbladet

En kjendis er en person som er blitt kjent uten å ha gjort seg fortjent til det, som velvillig uttaler seg til offentligheten om et hvilket som helst spørsmål som ikke fortjener å stilles og som gir svar som ikke fortjener å bli brakt videre. En person eksisterer derfor som kjendis i kraft av å være et null. Dyrkingen av disse ingentingene er den moderne form for persondyrking.

Stoffet i Arbeiderbladet - særlig etter lay-out-revolusjonen - dreier seg imidlertid vesentlig om ingenting, og derfor har kjendisintervjuene fått en bred plass i avisa. Den inneholder minst 4 slike null-intervjuer pr. dag, og når disse ikke dreier seg om kjendisens sære - eller sære - personlige mening om dette og hint, handler de om hans egne uerstattelige personlige opplevelser og følelser, hans egenbygde hytte som ikke har sin like på jord; kort sagt: Kjendisene har én stor interesse i livet: seg selv og sin egen unike person, dvs. sin egen nullitet.

Imidlertid har ikke Arbeiderbladet gjennomført null-linjen helt konsekvent, for av og til har kjendisintervjuene et formål. F.eks. er Lars Skytøen - nyvalgt formann i Jern og Metall - intervjuet i avisa lørdag 17. juli. Selv om han her til å begynne med stilles spørsmålet om hvordan det egentlig er å være forbundsformann, kommer han flere ganger ut av kjendisens svimlende personlige dybder og røper her og der at han er seg bevisst at det også eksisterer en jernhard, rå og rusten utenverden. Vi tenker ikke her spesielt på hans uttalte bekymringer for at skip ligger i opplag, for de viktigste ting av jern i Skytøens verden er ikke båter. På bildet gjør riktignok forbundsformannen alt for å framstå som et hvil-

ket som helst medlem av Jern-og Metall; han er iført en allminnelig proletar skjorte og ruller en tvers igjennom proletar Mixture nr. 2. Men nettopp denne ubestemtheten i skikkelsen - særlig det mangetydige smilet - antyder at mannen er troendes til hva som helst. Så er han da også medlem av jernringen, og er neppe denne formasjonens svakeste ledd (den avbildede lille ringen på venstre hånd er rent symbolsk), selv om debuten, som fant sted under Jøtul-streiken, ikke falt heldig ut. Han har imidlertid en god unnskyldning for sin svake innsats og betror oss at "enhver sak hvor det det er personer involvert, er meget vanskelig." Men en dårlig ting kan bli til en god ting, også for mekanikeren Skytøen: "Med den utvikling saken fikk, er jeg overbevist om at løsningen skapte et grunnlag for å kunne bygge opp tilitsforholdet mellom partene igjen, slik at Jøtul skal bli en levedyktig arbeidsplass."

Som et konsolidert medlem av virkeligheten, sliter han med et par aktuelle problemer som angår også andre enn kjendiser. Det ene er bedriftsegoismen: "vi står i fare for at utviklingen de siste åra (bedriftsdemokrati, v.anm.) kan føre til en utvikling i retning av bedriftsegoisme." Han er likevel ikke misantrop og legger ikke skylda på menneskets natur: "Vi kan ikke se bort fra at dette også kan skyldes konjunktursituasjonen." Og avstanden fra last til dyd - og omvendt - er ikke lang for Skytøen, og vi siterer videre: "Jeg synes det er sunt at våre medlemmer på den enkelte arbeidsplass vil kjempe for å bevare den arbeidsplassen de har knyttet sitt liv til (!). Men våre tillitsmenn i den enkelte bedrift må søke å representere et større visdyr når det gjelder samfunnet omkring be-

driften enn det kapitalinteressen ofte viser."

Som enhver sosialdemokrat som har gjennomgått weekend-seminarer på Sørmarka, har også hr. Skytøen lært seg å snakke LO-hebraisk, og vi ser oss derfor nødt til å foreslå følgende norske oversettelse av sitatet: "For oss som har våre liv knyttet til LO og den øvrige borgerlige staten, er det en plikt å ivareta kapitalens allmenne interesser overfor enkeltkapitalistenes og spesielt arbeiderklassens særinteresser. I den krise vi er oppe i, er det nødvendig med både innskrenkninger og nedleggelse. Slike egoistiske elementer som ikke innser det samfunnsgevinnlige i dette, skal få med oss uegennyttige å bestille, og vi skal vite å bruke de middel som trengs for å tukte de gjenstridige."

Skytøens problem er her aktuelt i den forstand at det er evig aktuelt: kampen mot den fallende profittrenten. I tillegg har han en annen bekymring som er aktuell på mer akutt vis. Om de forestående lokale lønnsforhandlingene uttaler Skytøen seg slik: "Vi ønsker at på den enkelte arbeidsplass skal man ha frie forhandlinger, slik det er forutsatt i våre avtaler. Det er ikke fastsatt noen regel som sier at resultatet lokalt skal begrenses til 4-5 prosent." Oppskaket over at Jernring-Skytøens militante holdning beveger seg i denne uvante retning, og overrasket over at Jern- og Metallformannen kan vise slik forakt for Kleppe-pakkens ånd, som advarte sterkt mot lønnsglidning over 4 prosent, leser vi videre og blir straks noe beroliget: "For ikke å imøtekomme lønnskrav må bedriftsledelsen bruke en argumentasjon som er knyttet til den enkelte bedrifts situasjon."

Også dette er hebraisk tale, og vi må igjen oversette: "Det kombinerte og samordnede lønnsoppgjøret vi truet og lokket igjennom i vår, er allerede avslørt som en bløff, og vi må se i øynene at misnøyen nå ligger på koepunktet blant arbeiderne. Dessuten står vi nå foran en

konjunkturoppgang, og særlig i slike situasjoner har arbeiderne for uvane å stille harde lønnskrav og også gå til ulovlig streik. For ikke å miste kontrollen samt for å gi den kombinerte oppgjørsformen den prestisje vi mener den fortjener, må vi være smidige i vår taktikk og foreta en midlertidig retrett og være sympatisk innstilt til lønnskrav i de bransjene som vil få størst fordel av oppgangen."

Lars Skytøen står på den borgerlige realisms plattform. En slik virkelighetskontakt er det heldigvis ikke alle forbundsformenn som har hatt. F.eks. husker vel ennå mange Leif Andresen's talentløse opptreden under Sauda-streiken, der han overhodet ikke klarte å ytre seg uten å drite seg ut.

Intervjuet med Skytøen bærer titelen "Sunt at det blåser på toppene". Arbeiderklassens nærmeste oppgave består i å skape så mye sunn blåst andre steder at denne toppvinden i sammenlikning framstår som en borgerlig fjert og Skytøen degraderes til en simpel borgerlig kjendis.

VELLYKKET-OG FORTIET ulovlig streik i Securitas

I vår under tariff-forhandlingene gjennomførte ansatte i vaktelskapet Securitas en vellykket ulovlig streik, som knapt har vært omtalt i pressa. At avisene forholdt seg så eksemplarisk tause under konflikten, må ikke så mye tilskrives redselen for å informere tyver og kjeltringer om at bordet var dekket, som frykten for at Securitas-streiken - hvis den ble kjent - skulle danne opptakten til en omfattende streikebølge i en for arbeidskjøperne og LO kritisk situasjon. For det resultatet som de streikende oppnådde, kunne i høyeste grad virke inspirerende. I gjennomsnitt tiltvang de ansatte seg en økning i timelønnen på 6 kr. samtidig som de fikk redusert 48 timers uken til 42 t. Fra forbundet og arbeidskjøpernes side var de tilbuddet de obligatoriske smuler på kr. 1.30 pr. time uten endringer i antall uketimer. - Man kunne da ikke sprengne rammen for tariffoppgjøret, så var solidarisk, het det fra "ansvarlig" hold. Men en effektiv ulovlig streik ga et resultat som er bedre enn det de nøkterne tall forteller. Særlig viktig var 42 timers uken. Med det enorme forbruket av

overtid som er vanlig i vaktelskapet - med vakter på 24 timer i helgene - var dette en forbedring som monner.

Nå skal det også sies at lønnsforholdene for vekterne var ekstremt dårlige. Før den ulovlige streiken lå ordinær timelønn i underkant av 16 kr. De ansatte måtte faktisk bære seg på overtid for i det hele tatt å eksistere. Og ene og alene det lave organisatoriske nivået blant vekterne kan forklare denne sultelønnen. Stor gjennomtrekk i et yrke der de fleste ansatte er rekruttert blott tidligere "fine" hvit-snipps funksjonærer førte naturligvis til at arbeidskjøperne hadde et lett spill med en passiv og ettergivende forening. Først etter den ulovlige streiken forsto de ansatte hvilken styrke de egentlig har og hvilke midler de må ta i bruk for å nå sine mål. - Ved neste korsvei, ved forhandlingene til våren, er vekterne fast bestemt på å følge opp med nye krav uten å skjele til rammeavtaler eller ordrer fra forbundsledelsen.

Vekter

Nå går det mot slutten av ferien. Snart er det full virksomhet på alle felter. Det har vært forholdsvis stille, men nå skal alle oppsamlede og nyskapte krefter settes inn. Noen satser overskuddet på ett kort - på en stor eksplosjon.

En av disse er såvidt jeg kan forstå dr. Theol. Boman, som har kastet seg over marxist-leninistene med full tyngde i en av våre aviser. Det er grunn til å feste seg ved hans granskingsresultater. Han har nemlig funnet fram til forskjellen på marxist-leninistene og andre mennesker.

Forskjellen er i alt vesentlig den at marxistene først og fremst tenker på gruppa, på klassen, på samfunnet, mens alle andre - prester og kristne - tenker på seg sjøl. Det er i og for seg gammelt nytt, men en kan likevel forstå at forfatteren er sjokkert. Det er da nesten ikke til å tru at folk kan bli så fæle.

Boman har under sin forskning gjort store oppdagelser også. Han har

nemlig funnet ut at det er gitt ut en bok med sitater fra formann Mao Tse-tung's skrifter - Maos lille røde bok. Boman har nylig lest den, forteller han, og han er blitt så forbauset. Mao har nemlig fortalt 800 millioner mennesker ting som han og prestestanden for øvrig ikke har våget å si - selv om de nok har ment det samme.

Det er godt gjort av den sprenglærde teolog å finne fram til dette som er en selvfølge for så mange.

For å dempe det inntrykket som truet med å ta makta fra ham, rettet han det hele noe opp ved å markedsføre noen gamle løgner om Kina og Tibet. Nåja, etter å ha røpet så stor uvitenhet om andre vesentlige ting i vår tid, så skulle det ikke forundre meg at han ikke vet at det er ren løgn.

Vi vet jo alle at tro og uvitenhet er parhester som har gitt og gir resultater. Vi får prøve å trøste oss med at her ligger uvitenheten på et virkelig høyt teoretisk plan.

Til minne om CHU TEH

I sommer døde formannen i den nasjonale folkedemokratiske kommunistiske parti, Chu Teh, 89 år gammel.

Chu Teh gikk inn i KKP i 1922, ble valgt inn i Politbyrået i 1930, ble øverstkommanderende for Den Røde Hær i 1931, ble viseformann i den kinesiske folkeregjeringen etter revolusjonen i 1949, og var fra 1956 formann i den nasjonale folkedemokratiske kommunistiske samfunnet.

Under Den lange marsjen ledet Chu

Teh sammen med Mao den 1. frontarméen.

Med Chu Teh er således en av den kinesiske revolusjonens store veteraner gått bort.

Både den kinesiske og hele verdens arbeiderklasse kan best oppveie tapet av Chu Teh og hedre hans minne ved å fortsette og forsterke kampen mot borgerkapet helt fram til det klasseløse kommunistiske samfunnet er blitt virkelighet.

Rafsnesutbygginga: Arbeidere og funksjonærer i samme fagforening

LO-ledelsen har lenge arbeidet for å strømlinjeforme fagbevegelsen for det moderne kapitalistiske samfunnet. Som et ledd i korporativiseringsframstøtene skal arbeiderne fratas enhver mulighet for innflytelse i de faglige organer over grunnplanen. LO skal styres av sitt byråkrati som en del av statsapparatet. Siste utspill på denne fronten er å rasjonalisere ned antall forbund til 3 - 4 storforbund. På den måten tar det enkelte medlem mindre innflytelse, mens ledelsen stryker sin posisjon. Et annet forslag går ut på at alle skal stå direkte tilslutta LO og forbundene oppheves. Disse planene er blitt møtt med stor motstand blant de fagorganiserte. Til å begynne med trengte derfor LO-ledelsen en ny arbeidsplass som "forsøksfelt", en arbeidsplass hvor arbeiderne sto uten noen faglig tradisjon.

Rafnespasset som hånd i hanske til disse planene, også fordi denne bedriften lå innafor virkefeltet til et svært forbund som kjemisk. En slik operasjon hadde neppe gått så smertefritt hvis det hadde dreid seg om et forbund hvor medlemmene hadde hatt en sterkere faglig bevissthet som f. eks. Jern og Metall.

Imidlertid - 11. mai i år ble Petrokjemisk Forening-Petrolstifta på et møte i Porsgrunn. Petrokjemisk Forening er altså ikke med i noe forbund, men direkte tilslutta LO. Samtidig som disse snikorganiseringssplanene gjennomføres, skal organisasjonsmønsteret også endres på annen måte. Det er ikke nok med at arbeiderne skal tilsluttes LO direkte, men tonen fra Rafnes slår også fast at de skal organiseres i samme forening som en gruppe som vanligvis har vært regna som gul, nemlig funksjonærerne. Vi er selvsagt klar over at en del bedrifter kaller mange av arbeiderne sine for funksjonærer for å splitte dem (gjørne i forskjellige foreninger), som på

Hydro. For oss er selvsagt en arbeider fortsatt en arbeider, uansett hva en bedriftsledelse måtte kalle ham eller hvilket komolisert maskineri han måtte betjene.

Vi skal også presisere at vi ikke prinsipielt er motstandere av at en klubb samarbeider med en funksjonærforening. Et spørsmål som er blitt aktualisert gjennom forslag fra flere slike funksjonærforeninger, på bakgrunn av deres relativt svake stilling sammenligna med klubbene på mange bedrifter. Poenget er at arbeiderne må ha den fulle kontroll over samarbeidet, slik at et samarbeid ikke skal kunne svekke deres posisjon. Nettopp derfor må et slikt samarbeid utgå fra separate foreninger, for at funksjonærene ikke skal få noen innflytelse i klubben.

Sosialdemokratene ser derimot helt annerledes på spørsmålet. Ifølge Telemark Arbeiderblad er "det unaturlige skillet mellom arbeidere og funksjonærer etter hvert utvisket i det praktiske liv. Skritt for skritt har fagbevegelsen kjempet igjennom at skilleskillet på arbeidsplassen skal vekke." I samme lederartikkel heter det også: "Samtidig får en her oppfylt de krav som har vært reist innafor fagbevegelsen helt fra fagorganisasjonens dager, nemlig en oppreisning hvor alle LOs medlemmer er samlet uten fagskiller."

En ting er at den sosialdemokratiske lederskribenten ikke ser ut til å forstå forskjellen på fagskiller og skilleskillet. Langt alvorligere er hva dette betyr faglig/politisk for LO-medlemmene. Vi står gjerne inne for riktigheten av å ha en organisasjon for arbeiderne på en arbeidsplass og dermed hindre en splittelse av kampen etter snevre fagskiller, men en helt annen ting er forsøket på å samle også grupper som ikke tilhører arbeiderklassen, men de vaklende mel-

Ikke noe knefall for NTL ledelsen!

Pressemelding fra
Kommunistisk
Arbeiderforbund

Oslo, 27. august 1976

Til NTL-avdelinger, presse og kringkasting.

Faglig komite i Kommunistisk Arbeiderforbund har drøftet suspensjonene av tre avdelingstillitsmenn innen NTL, og vil uttale følgende:

Forbundsstyrets suspensjonstiltak retter seg mot utviklinga av en opposisjon innen NTL som bl.a. kom til uttrykk i kampen mot innstillinga fra Statens Lønnskomite. En del av hensikten er således å sikre en mest mulig smertefri videreføring av Lønnskomiteens sentralisering av lønnsfastsettelsen. Et viktig ledd i NTL-ledelsens framstøt er derfor forsøket på å kriminalisere støtte til fagorganiserte kamerater som står oppe i "ulovlig" streik. Erfaringene fra de siste år har nemlig vist at bare gjennom å sette det borgerlige lovverket og LO-apparatet tilside kan lønnsarbeiderne bryte den korporative samordningspolitikken og vinne fram i kampen for sine interesser.

NTL-ledelsens offensiv må ikke minst ses på bakgrunn av at det lyktes å tvinge gjennom innstillinga fra Statens Lønnskomite. Protestaksjonene led nederlag, bl.a. fordi de - inspirert fra SV- og AKP-hold - satte sin lit til det borgerlige rettsapparatet, representert ved Arbeidsretten. NTL-ledelsen forsøker nå å forfølge suksessen med å kvele spirene til en opposisjon som vil ta utgangspunkt i og solidarisere seg med arbeiderklassens nødvendige kamp mot kapitalen og borgerstatens totalitære utvikling.

I denne offensiven viker NTL-ledelsen ikke tilbake for å provosere fram faglig-organisatorisk splittelse. Hele avdelinger trues med eksklusjon om de gjenvælger de suspenderte tillitsmenn. NTL-ledelsen gjør dette i tillit til at opposisjonen ennå er så svak at den vil bli stående isolert om den havner utenfor LO.

NTL-ledelsens offensiv må møtes og slås tilbake ved at det reises en bred massebevegelse på grunnplanen i NTL som uttrykker solidaritet med de suspenderte og krever suspensjonene opphevet. En kan ikke vente seg umiddelbare resultater av dette krav. NTL-ledelsens utspill er et ledd i dens politiske strategi. Men de skadelige resultatene av dens reaksjonære utspill kan forhindres - ja, de kan vendes til et bedre utgangspunkt for den progressive faglige bevegelsen innen NTL. Hovedsaken er at det i avdelingene konsolideres en plattform som prinsipielt avviser tanken om at de suspenderte er utelukka fra det faglig-organisatoriske arbeid.

Umiddelbart kan det virke fristende å nekte å anerkjenne NTL-ledelsens anvendelse av vedtektene ved å insistere på de suspendertes formelle stillinger som avdelingstillitsmenn o.l. En slik vedtektsjuridisk konflikt kan ikke vinnes, den vil nettopp gå på de legalistiske premisser som NTL- og LO-ledelsen ønsker. Resultatet for medlemmene vil bli full avbikt eller nettopp den faglige splittelse som forbundsledelsen spekulerer i. Dette innebærer selvsagt ikke at en noen gang må fravike prinsippet om valg og nyvalg av tillitsmenn som plikter fortsatt uredd og solidarisk med fagorganisertes kamp - lovlig eller ikke. En faglig enhet som er basert på oppgivelse av de fagorganisertes streikevåpen og solidaritet, er ingen faglig enhet, men underkastelse under borgerkapets korporative statsform.

Vi vil sterkt advare mot alle forslag om å bringe inn suspensjonssaken for det borgerlige rettsapparatet. På denne måten vil de fagorganiserte selv legge grunnlaget for inngrep fra rettsapparatet i fagorganisasjonen. Saken dreier seg ikke om allmenn "ytringsfrihet", men om kamp mellom to linjer i fagbevegelsen, mellom klassekampens og klassesamarbeidets linje. De store massene av statsansatte må stole på egne krefter og våpen, og sist - men ikke minst - på støtte fra arbeiderklassen.

Arbeiderklassen har på sin side all grunn til å delta i kampen mot framstøtet fra NTL-ledelsen. Forsøket på å sikre sentralisering av lønnsfastsettelsen i staten er et ledd i NAFs, statens og LOs forente forsøk på å gjennomføre det ene "kombinerte" lønnsnedslag etter det andre. NTL-ledelsens forsøk på å kriminalisere støtte til fagorganiserte som streiker "ulovlig" vil skape en farlig presedens også for arbeiderklassens kamp.

Arbeiderne har dessuten all interesse av å vise massene av de arbeidende statsansatte at de har sin eneste virkelige støtte i arbeiderklassen, og på denne måten hjelpe dem til å kvitte seg med alle borgerlige og småborgerlige illusjoner om "å stå over" arbeiderne.

Ikke noe knefall for NTL-ledelsens politiske diktat!

Krev opphevelse av suspensjonene!

Leve streikevåpnet, ned med klassesamarbeidet!

Kommunistisk Arbeiderforbund

Faglig komite

v/ Kjell Hovden (form.)

lomlag, inn i arbeidernes grunnorganisasjoner og dermed styrke den småborgerlige og borgerlige innflytelsen i disse organer.

Når en så på toppen av det hele forsøker å organisere i direkte tilknytning til LO utenom forbundene, slik at arbeidernes mulighet for innflytelse

blir minimal, så blir saken alvorlig og framstøtet reaksjonært. Dette kan bare sees på som et ledd i den sosialdemokratiske LO-ledelsens arbeid for å strømlinjeforme LO for den moderne kapitalismen som et effektivt, korporativt organ mot arbeiderne.

TL